

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2950

Ishaja vanek dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECE

Pri Devici Mariji v Polju

Letalska tehnika se je oprta na vremenoslovje že tako izpopolnila, da ne predstavlja niti polet čez Atlantik nič posebno riskantnega. Zračni junaki niso danes več niti Lindberghi, temveč kvečjemu še letalci okoli sveta, ali pa v neizmerne daljave brez pristanka, kakor Post ali Codos in Rossi. Čim bolj se izpopolnjuje letalska tehnika, čim bolj izurjeni letalci prihajajo iz letalskih šol, tem bolj zgublja letanje v zraku na romantičnosti in, vojaško bi rekli, na bravuri, toda v istem času se tem bolj približuje navadnim zemljanom, njihovim željam in potrebam. Letalo ni danes več promenadno sredstvo, ki si ga lahko privoščijo samo bogat gospod ali bogata dama za svojo zabavo, temveč vozilo, ki prevozi na dan na tisoče potnikov, državnikov, diplomatov, trgovcev in industrijalcev, ki bite po važnih poslih iz države v državo. Kakor je morje nekdaj razdvajalo narode, a je pozneje postalo najboljša vez med njimi, tako je danes ozračje nad nami pri vsej svoji strahotni praznoti in svojih težko preračunljivih izpremembah najbolj uglasena cesta v svet, ki ne rabi ne asfalta ne jarkov in ki bo morda v najkrajšem času postala tudi najbolj ekonomična. Za poslovnega človeka, ki mu je čas v resnici zlato, je menda že danes. Avtomobil in vlak se še preveč držita zemlje, njenih vzponov in padcev, ovinkov ter strug razposajenih potokov in rek ter merita svoje delo s kratkimi zemeljskimi razdaljami.

Od nedelje stoji Ljubljana ob eni izmed teh cest. Pri Devici Mariji v Polju smo ji postavili postajo. Dal Bog, da bi bilo to ime v poročstvo za prosep te nove zračne zveze in za varstvo naših potnikov. V letalo danes ne stopimo več v strahu za življenje; riziko potovanja v zraku ni danes nič večji kakor riziko vožnje v avtomobilu ali v vlak, kakor dokazujejo statistike, upoštevajoč število potnikov in prevožene razdalje. V Le Bourgetu pri Parizu, kamor prileti in zopet odleti na stotine letal na dan, ne doživlja med potniki prav nobenega bolj ganljivega prizora kakor v kaki železniški čakalnici pri nas; zaročenci, otroci od staršev in možje od žene se poslavljajo s prav tako vedrim licem, ko stopajo po lestvi na letalo, kakor da bi stali na stopnicah odhajajočega vlaka. In vendar bo marsikdo proseče pogledal k Mariji Devici v Polju, ko bodo zabrnili vijaki na letalu...

Devica Marija v Polju nima pretenzij Le Bourgeta ali Crozdon. Rasla bo in uspevala v našo Ljubljano, ki se polagoma razvija iz dolge vasi v čedno mesto in Ljubljana z njo... Kljub temu nedeljskega dogodka ne bomo polcenjevali. Slovenija je zdaj navezana na vse važnejše letalske proge, ki režejo Evropo od severa proti jugu (Berlin—Praga—Dunaj—Zagreb—Belgrad in dalje) in od zapada proti vzhodu (Pariz—Monakovo, dalje Solnograd—Celovec). Doslej so vse te proge šle mimo nas, tako nam je tekla tudi čez glavo zveza Dunaja z morjem (Dunaj—Celovec—Benetke). Odkar smo izgubili z Julijsko Krajino skoraj tretjino svoje zemlje, je nastala za Ljubljano nevarnost, da se potisne v kot obmejnega mesta med Italijo in Avstrijo, skozi katerega tečejo prometne žile tujih držav od morja v zaledje in da se osuši kakor suho steblo naroda, ki so mu bile odsekanje veje na jugozapadu in severu. Devica Marija v Polju priča pred vsem svetom, da smo še živo steblo, ki hoče živeti duhovno in telesno. Ljubljana mora postati žarišče naše ekspanzije in se nikakor ne sme odreči zgodovinski vlogi, da zbere zopet pod svoje okrilje sinove in zemljo, ki nam jih je tujece ugrabil. Ljubljana naj bo središče velikih mislecev, a tudi mišičastih borcev, ki si utirajo pot v svet po kulturnih in gospodarskih sledovih in ki prej ne odnehajo, dokler se jim zopet ne odpre neposredna pot na Jadran. Letalska zveza med Ljubljano in Suškom je v tem pogledu gotovo velikega pomena danes, ko je presekana najkrajša žila v Tržaški zaliv.

V nekaj minutah bomo iz Ljubljane v Celovcu, v mestu, o katerem pravimo, da je v njem tekla žilbelka našega naroda. Okoli žilbelke je mati pustila še neobgljene otroke, ki se danes čutijo po pravici zapuščenec. Tako blizu so in vendar so bili doslej tako daleč. Avstrija želi, da se tujski promet še posebej danes, ko jo Hitler bojkotira, počivi z našo pomočjo. K Devici Mariji v Polju je v nedeljo poslala prav častno odposlanstvo in s tem pokazala dobro voljo za učinkovitejšo sodelovanje z nami in z našo državo. Ne samo Dunaj, temveč tudi Celovec čakata, da se Slovenci odzovejo vabilu. Zazibajmo zopet žilbelko in dahimo v njo duha svežega življenja in upanja, da se ga navzamajo otroci brez matere!

Zvezani smo tesneje s prestolico in ona z nami. Blizje smo in lažje se bomo spoznavali, hitrejša bodo romale naše želje v njo in hitrejša bodo prihajali odgovori. Na vsak način korak naprej! Spoznavanje vede do boljšega razumevanja in še danes velja za obe strani: Comprendre c'est pardonner.

Letalska zveza bo gotovo povoljno vplivala na tujski promet v Slovenijo. Notranjost naše države same nam je zdaj bližja in tudi srednji Evropi, Pragi in Dunaju, ki pošiljata precej gostov k nam, smo se približali.

Če porečeš prijatelju, da brnenje mogočnih motorjev vojaških letal, ki v klinu režejo ljubljansko ozračje, pušča v tebi občutek večje varnosti, ti bo morda očital sentimentalnost. Naj bo kakorkoli, dejstvo je, da tudi čuvstva odločno vplivajo na naše delovanje, in da imajo naši miroljubni prijatelji onkraj meje na stotine letal, ki jih ne dviga v zrak gola sentimentalnost.

Dunajska vremenska napoved: Temperatura bo le malo nazadovala. Oblačnost negotova. Najbrže spremenljivo.

Zagrebska vremenska napoved: Toplo in stalno. Lokalne nevihte so možne.

Nenaden preobrat v ruski notranji politiki: Tiran STALIN proti državni politični policiji

Iz policijske države naj postane pravna država

Znano je, kako je socializacija poljedelstva v Rusiji v takozvanih kolhozih privedla do katastrofalnih posledic. Kmetstvo ljudstvo, ki se da pač tlačiti, šikanirati in policijsko preganjati, ne pa končno premagati, je reagiralo na nespametne kolektivistične eksperimente in odredbe s tem, da je državo dosledno sabotiralo. Zanimarilo je zemljo in posev, zatajilo in skrilo velik del žetve in državnim organom onemogočilo, da bi iz socializiranih gospodarstev dobili količino žita, potrebno za prehrano mest oziroma delavstva. Ta sabotaža je seveda končno zadela kmetstvo ljudstvo samo, ki danes po mnogih krajih Rusije strada, posebno v Ukrajini, v Povolžju, v Kubanu, kjer vlada pravi glad in mnogo ljudi umira.

Nov državni tožilec: Kaj to pomeni?

Stalinova diktatura si proti temu pojavu ni vedela drugače pomagati, kakor s tem, da je vajeji bolj in bolj nategovala in da je policijski si-

Ruski kmet je popolen suženj

Človek se sprašuje, čemu poostreitev policijskega sistema, ki ga je GPU itak dognala do viška? Kakšne so metode sovjetske državne politične policije, takozvane GPU, in kako zelo je danes ruski kmet zaslužjen državni diktaturi, to se posebno jasno razvidi iz dejstva, da so ogromni kanal med Belim morjem in Vzhodnim morjem zgradili kaznjenci GPU, to je sami kmetje, »kulaki« in »kontrarevolucionarji« ter »saboterji«, ki jih je policija obsodila na prisilno delo, ker niso izvajali državnega poljedelskega programa. Takih kaznjencev je danes v Rusiji več sto tisoč in imenovani kanal je gradilo točno 100.000 takih nesrečnejšev, ki jih je GPU zaradi sabotaže na polju brez pravdoreka obsodila na koncentracijski tabor in prisilno delo. Koliko kmetov pa je sovjetska politična policija že obsodila na smrt in koliko jih je brez vsake tožbe in obsodbe pomrlo po njenih ječah in taborih? Niti za časa carskega ministrskega predsednika Stolypina ni ruska policija tako neusmiljeno delala s kmetstvom prebivalstvom, ki so ga takrat zaradi revolucionarnega mišljenja sodili po izrednih »poljskih sodiščih« kar na licu mesta in streljali. V resnici — kmeti narod je danes v Rusiji popoln suženj brez vsakih osebnih pravic in svoboščin in kmet je lahko vsak dan pripravljen, ako ne bo robotal za sovjetsko državo kakor nemo živinče, da ga odpošljejo v Sibirijo ali na prisilna dela ali pa ga izroče rablju.

Stalin se hoče vrniti v zakonitost

Akulov njegova desna roka

Toda najnovejša odredba diktatorja Stalina, čeprav ima namen, da vladni kolektivistični agrarni program spriči bodoče zime izvede še bolj sistematično in strogo, pomeni velik preobrat sovjetske oziroma Stalinove politike. Zakaj novi državni tožilec Akulov, ki je služboval dozdaj v GPU, v kateri je igral neke vrste opozicijo proti njenima voditeljema Menšinskemu in Jagodi, napoveduje v »Pravdi«, da ne bo samo strogo napel vajeji, am-

stem, ki pod sovjeti daleč presega bivšo carsko policijo, stopnjevala do viška. Samo v ruski evropski republiki (torej brez Ukrajine in drugih avtonomnih dežel) vzdržuje takozvana GPU, ki je prava država v državi, nad 700.000 oseb, ki nadzorujejo kmete na polju in ovajajo »zapravljivce socialistične žetve« državnemu tožilcu, da jih potem izredna sodišča v pospešenem tempu z drakonizno strogošjo kaznujejo. Ta strogoš se danes še stopnjuje, ker je režim zaenkrat samo na tem, da preskrbi armado in delavstvo za zimo s kruhom. Ker režim seveda noče ukiniti kolektivističnega načina poljedelstva in ga zaenkrat tudi ne more, ker bi nastala še večja anarhija na deželi, zato so si sovjeti izmislili še bolj rafiniran policijski nadzorni sistem nad kmetstvom ljudstvom. Novo imenovani višji državni tožilec za vse sovjetske republike od poljske meje do Vladivostoka, Akulov, ima pravico ustanoviti »signalizacijske postaje«, »kontrolne točke« in »zbirališča«, kakor tudi »pomozne čete«, ki naj kmetstvo strogo nadzorujejo in vse ukrenejo, da se vladni načrtni program žetve in bodočega poseva strogo izvede.

Ogromni kanal med Belim in Vzhodnim morjem je gradilo 100.000 kmetstvih kaznjencev

pak da bo skušal obenem tudi pridobiti zaupanje kmetstvega prebivalstva v režim s tem, da bo ščitil vsakega posameznika proti vsaki nezakonitosti, proti vsakemu svojeviliju in nespametnim izvajalcem državnih naredb v lokalnih oblastih. Ustvaril bo torej, kakor sam pravi, moralno atmosfero pravičnosti in zakonitosti, da bo prebivalstvo samo

RADEK

sodelovalo z vlado, ki hoče »zagotoviti družabno lastnino proti egoističnim nagonom posameznikov«. Ker je Akulov znan kot pravicoluben in pošten mož, smemo verjeti, da so ti njegovi nameni odkritosrčni. So pa še druga znamenja, ki kažejo, da Stalin z imenovanjem Akulova v resnici misli začeti novo poglavje notranje politike sovjeto-

Vzroki preobrata: Zunanji in notranji

Najzanimivejši pojav ruske notranje politike v zadnjih letih je ta, da se osebna pozicija Stalina čedalje bolj utrjuje. Vidimo torej isti pojav, kakor ga vidimo v nekoliko drugačnih okoliščinah tudi drugod po svetu, kjer obstojajo absolutni režimi, namreč, da se vsa moč čedalje bolj osredotočuje okoli diktatorja samega, pa naj bo to Mussolini, Kemal-paša, ali Hitler, ali pa Roosevelt, če naj govorimo o začenjajočem se osebnem režimu tudi v Ameriki. Osebna diktatura Stalina pa se more ojačiti samo, ako se zmanjša oblast in vpliv GPU. GPU se je Stalinu zamerila posebno, ko je insecinirala proces proti angleškim inženjerjem, ki je imel za posledico hudo poslabšanje odnosov med Rusijo in Anglijo in je prinesel sovjetski republiki ogromno politično in gospodarsko škodo. Znano je, da se ima sovjetska Unija za nesimpatije, ki jih uživa v inozemstvu, v prvi vrsti zahvaliti gnusnim metodam GPU. Sovjeti so danes, ko so ogroženi na dveh straneh, od Nemčije in od Japonske, naravnost odvisni od blagohotnosti Anglije, in Litvinov je sklenil z Anglijo sporazum potem, ko je dal slovesno zagotovilo, da moskovska vlada ne bo več človejevala takšnih procesov, kakor je bil proces proti inženjerjem Vickersove družbe. Sedaj, ko Evropa zaradi politike paktov, ki jo je začel Litvinov, zopet ima zaupanje v sovjetne in ko z njimi resno računa kot z važnim faktorjem mednarodnega mira, je Stalin uvidel, da je treba absolutizmu GPU napraviti konec. Če hoče Rusija postati enakovreden član mednarodnega koncerta,

potem absolutno ne sme trpeti policijske neodgovornosti urada, ki se ne smatra vezanega na noben zakon in ki svobodno razpolaga z življenjem in smrtjo vsakega ruskega državljanca. Nadalje pa je Stalin tudi uvidel, da je notranji položaj spriču pasivnega odpora kmetstvega ljudstva, ki se tudi z najkrušnejšimi policijskimi odredbami ne da zlomiti brez škode za državo in splošnost, nevzdržen in da je mogoče kmeta pridobiti za dvig produkcije samo, če se menja do sedanje policijske metode. Pa tudi opozicija v ruski komunistični stranki sami je kljub vsemu absolutizmu vodstva tako močna, da se Stalin zadnje čase z njo pogaja in da je opozicija pripravljena Stalinovo diktaturo priznati, ako bo nudil garancije, da ne bo pustil poleg sebe take nevarne in neodgovorne oblasti, kakor je GPU.

Vse torej kaže, da so notranje razmere in zunanja politika privedli do tega, da se v sovjetski Rusiji počasi začne nek preobrat iz države policijske samovoljnosti v državo zakonitosti in zakonitega reda. Seveda je vprašanje, koliko je ta preobrat odkrit in mogoč in ali bo Stalin dovolj močan, da bo s GPU izvede do zmagovitega konca in se izogne vsakim pretreslajem? Veliko pomoč ima Stalin v Litvinovu in v njegovem pomočniku Radeku, ki sta postala zadnje čase popolna »evropska človeka«, in odločno zagovarjata povratek iz policijskih metod h kulturnim metodam zapada in k pravni obliki države.

Diplomacija v kopalnih hlačah

Zopet Podonavje

Mussolini in Dollfuss iščeta spravo z Malo zvezo

Riccione, 21. avgusta b. O sestanku avstrijskega kanclerja dr. Dollfussa z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem se doznajajo še sledenče podrobnosti. Potem, ko je že v soboto prišlo do prvega sestanka med obema državnikoma v hotelu, v katerem gostuje Dollfuss, se je dr. Dollfuss na Mussolinijev predlog podal na vožnjo z jadrnico. Jadralnico je vodil sam Dollfuss, Mussolini se mu je pa približal plavajoč po vodi, nakar se je povzpela na ladjo. Tako sta oba državnika v plavalnih hlačah nadaljevala politične razgovore, ki sta jih prekinila v soboto. Popoldne sta obiskala dvorec Francskega pri Riminiju, nakar sta zopet jadrnala in zvečer je bila večerja v Grand hotelu. Po teh sestankih je bil objavljen službeni komunik, po katerem sta oba državnika natančno pretresala politični položaj v splošnem in posebno položaj v Avstriji.

Italijanski ministrski predsednik je ponovno obrazložil italijansko politiko v pogledu obstanka in bodočnosti Avstrije in v zvezi s tem v pogledu kompleksa podonavskih problemov in drugih vprašanj, katerih rešitev je v ozki zvezi s paktom četvorice.

Avstrijski zvezni kancler dr. Dollfuss pa je obrazložil notranji in mednarodni položaj Avstrije, izhajajoč iz principa neodvisnosti Avstrije ter izjavil, da je Avstrija pripravljena voditi politiko miru in sodelovanja z vsemi sosednimi državami, posebno z Italijo in Madžarsko in kolikor je mogoče tudi z Nemčijo. Oba državnika sta na koncu svojih razgovorov ugovarila, da vlada med njima popolna soglasnost

z ozirom na vse probleme, ki sta jih natančno proučila.

Avstrija: Blizje Mali zvezi

Dunaj, 21. avgusta b. Današnji listi prinašajo izčrpana poročila o sestanku Mussolinija z dr. Dollfussom in sicer brez komentarjev. Edino »Sonn und Montag Zeitung« prinaša pod na-

Odmev pri velesilah

Pariz, 21. avgusta b. Francoski tisk poklanja veliko pažnjo sestanku med italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem in avstrijskim državnim kanclerjem Dollfussom ter smatra, da je bilo na včerajšnjem sestanku govora o ustanovitvi gospodarskega bloka med Italijo, Madžarsko, Avstrijo in eventualno Nemčijo. »Matine« piše, da je Mussolinijev odgovor na francoski projekt o podonavskem sporazumu ustanovitve italijansko-madžarsko-nemškega bloka, Herriotov list »Ere Nouvelle« pravi, da je načrt italijanskega ministrskega predsednika dozorel. Italijansko politiko je vedno vodila želja, da nikakor ne dovoljuje ojačenje Male zveze. Francoski podonavski načrti imajo v oči Italije to glavno napako, da bi se po njem moč Male zveze povečala, in to one Male zveze, ki je bila vedno zapreka ekspanziji in hegemonističnim načrtom fašistične Italije. Sedaj obstoja

slovom »Rezultati Riminija« in s podnaslovom »Nova srednja Evropa« članek, v katerem povdarja, da sestanek med Dollfussom in Mussolinijem pripravlja novo dobo v srednji Evropi. Avstrija naj stopi ne samo z Madžarsko, temveč tudi z državami Male zveze v ožje gospodarske stike. Končni rezultat te nove gospodarske konference bi morala biti nova srednja Evropa, ki bi po številu prebivalstva, kakor tudi v gospodarskem pogledu mogla biti enakopravna velesilam zapada. Hitlerjeva Nemčija ne bi tedaj imela več posla z malo in slabotno državico Avstrijo, temveč z sebi ravnopravnim političnim in gospodarskim državnim blokom, ki bi užival zaščito vseh velesil, razen Nemčije. Nov Mussolinijev projekt bo zaključek razgovorov za sporazum med Francijo in Italijo.

Dollfuss doma

Dunaj, 21. avgusta (a). Kancler Dollfuss se je davi ob 6. odpeljal z letalom iz Riminija v Benetke, od koder je ob 11.04 nadaljeval vožnjo na Dunaj.

Nocoj ob 8 zvečer je umrla v Leonisču uršulinka m. Pia Regali. Pogreb bo v četrtek 24. t. m. ob 4 popoldne iz nrtvašnice Leonisča. Stara pot 2.

Albanski kralj Zogu umira?

Strah pred revolucijo v slučaju Zogujeve smrti

Debar, 21. avg. m. Sem se došle vesti iz Tirane, da je albanski kralj Zogu zopet nevarno bolen in da se je tudi bati katastrofe. Strah pred smrtjo albanskega kralja je povzročil v Rimu velike skrbi, ker bi v tem slučaju lahko prišlo do velikih neredov in v Albaniji. Kakor je znano, beleha kralj Zogu že dolgo časa na tuberkulozi grla. Poklicani specialisti s Dunaja radi kasnitve in komplicirane bolezni niso hoteli izvršiti operacije, nakar so bili poklicani italijanski zdravniki. Toda do sedaj še ni znano njihovo zdravniško mnenje. Z

osirom na hude bolezni kralja Zogua se že danes delajo razne kombinacije radi nasledstva. Sedaj za čas bolezni je regentstvo vlade v rokah matere kralja Zogua, ki bi hotela to regentstvo obdržati tudi nadalje skupno z nečakom Zogua Husein bej Zoguom. Druge vesti zopet pravijo, da je težko oboleti kralj Zogu delal radi nasledstva albanskega prestola že nekatere kombinacije tudi z ameriški milijonarji. Koliko je resnice na teh vesteh, se še ne more ugotoviti natančno. Te vesti so prišle v Tirano iz Amerike.

Ob razvalinah nekdanje slave

Kongres II. internacional

Paris, 21. avg. (a) Davi ob 9 se je začela mednarodna socialistična konferenca, sklicana na izredno sejo zato, da prouči načine za nastop socializma proti prodiranju fašističnih načel na svetu. Na kongres se je zbralo več kot 150 delegatov iz raznih držav. Generalni tajnik izvršilnega odbora Fritz Adler je imel velik doktrinaran govor, v katerem je priznal, da se mora socialistično gibanje boriti z velikimi težavami, vendar poziva zbrane delegate, naj ne izgube zaupanja in naj pretehtajo, koliko važnih problemov so socialisti že rešili v mnogih državah. Zdržimo se, je vzkliknil na koncu, združimo se v korist in obrambo delavskega razreda. Nato je govoril predsednik socialistične delav-

ske internacionale Vandervelde, ki je omenil dogodke v Nemčiji in odneval, ki so ga imeli na belgijsko delavsko stranko. Govornik je nato obodil stališče, ki ga je zavzela manjšina francoskih socialistov, češ, da politika nacionalnega socializma ne more dobiti mesta med pravimi socialisti. Zakaj nacionalizem, je izjavil, dela hočeš nočeš v nasprotju z interesi drugih držav, in to ga prej ali slej privede v gospodarsko in potem še politično vojno.

Govornik se je naposled zavezal za to, da se proglasi splošen bojkot nemških izdelkov, in zaključil z vzklikom: Naj žive večna načela svobode, enakosti in bratstva.

Tuji kapital duši Bolgarijo

(Ultimatum francoskih upnikov)

Sofija, 21. avg. e. Danes je zastopnik imejiteljev bolgarskih posejil Vateau poslal bolgarski vladi brzojavko, v kateri sporoča, da se prekinejo pogajanja, če se ne bi izpolnile zahteve imejiteljev. Brzojavka je napisana v obliki ultimatumov. Imejitelji posejil hočejo, da se netransferirane vsote vpišejo na državni proračun. Mušanovo vlado je spravil ta ultimatum v neprijeten položaj. Za danes je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri bo razpravljalo o bolgarskih posejilih v zvezi z zahtevno imejiteljev. Na seji se bo razpravljalo tudi o politični situaciji, ki je nastala z združitvijo opozicijskih zemljolincev, posebno pa bodo pretresali o novih grupacijah v parlamentu. Ker je večje število vladnih zemljolinskih poslancev prestopilo k opozicijskemu bloku, je vladna večina znatno oslabila in vlada premišljuje že o novih kombinacijah. Zemljolinski ministri v vladi narodnega bloka Gičev, Dimov in Moravljev so danes nenadoma zapustili Caribrod zaradi kritičnega stanja v zemljolinski

stranki ter se vrnili v Bolgarijo. Danes dopoldne so imeli v samostanu sv. Konstantina v bližini Varne konferenco s političnimi prijatelji in razpravljali o novi situaciji v zemljolinskih vrstah. Zemljolinski ministri so dopoldne prispele v Sofijo in prisostvovali seji vlade.

Novi opozicijski delavski zvezi prihajajo neprestano pozdravne brzojavke iz vse države. V vsem narodu vlada največje zanimanje za nadaljnji razvoj notranje in zunanje bolgarske politike.

Bolgarski dijaki v Belgradu

Belgrad, 21. avg. m. Davi je dospela v Belgrad večja skupina bolgarskih dijakov in dijakinj v spremstvu profesorjev in predstojnikov. Bolgarski dijaki in dijakinje se vračajo od ekskurzije v Italijo in nameravajo ostati sedaj dva dni v Belgradu, kjer so gostje tukajšnjega Kola srbskih sester.

Sodba v procesu Görres

Köln, 20. avg. V procesu Görres je bila po štirinajst dnevi razpravi razglášena sledeča sodba: Obtoženeц konzum Maus je obsojen na 3 leta ječe in na denar, globo 1000 mark; bivši konzul Stocky na 2 leti in 6 mesecev ter na denarno globo 1000 mark; bivši bančni ravnatelj dr. Anton Brünig na 2 leti in 6 mesecev ječe ter na denarno globo 600 mark; justični svetnik Mönnig na 3 mesece ječe in na denarno globo 400 mark. Bančni prokurist dr. Conrad je bil oproščen.

Med obravnavo radi poloma Görresovega podjetja je državni tožilec zahteval za konzula Maus 5 let ječe in 1000 mark denarne kazni, za konzula Stockya 4 leta in 2000 mark denarne kazni, za oba petletno izgubo državljanških pravic; za pravnega svetnika Mönniga 2 leti ječe, za dr. Antona Brüniga, bančnega ravnatelja, 5 let ječe, za bančnega

prokurista dr. Conrada 10 mesecev. Maus in Stocky sta obdolžena poverbe, dr. Brünig prav tako, dr. Conrad pa sodelovanje pri teh prestopkih. Kot glavnega krivca je prikazal državni tožilec Maus, ki pa ne bi mogel pri svojem delu uspeti brez sodelovanja dr. Brüniga. Kot pravi branitelj je govoril dr. Grimm, ki je poudarjal, da sodijo vsi ti prestopki v čas povelje konjunktura, ko nismo imeli splošno pravega smisla o pomenu denarja. Zategadelj je treba vse prestopke soditi milejše. Predsednik sodišča je pred zadnjo sejo naznanil, da je Otto Fath izvršil v ječi samoumor. Našli so ga obočenega. Fath je priznal, da je v času ustanavljanja podjetja Görreshaus A.-G. v svoji oceni navedel višje številke kakor je bilo takrat podjetje v resnici vredno.

Sovjeti so odprli rakve ruskih carjev: Trupla Aleksandra I. ni - Aleksander I. organiziral svoj pogreb in odpotoval v Sibirijo

Sovjetska vlada je izdala ukaz, da se odpro sarkofagi s telesnimi ostanke carjev, ki se nahajajo v kripti petropavlovskih trdnjav. Za te sarkofage se do sedaj boljševiski niso brigali. Svoje zanimanje ranje so pokazali že sedaj, ko je odnekod prišla verzija, da se v rakvah nahajajo velike dragocnosti. »Peeter Lloyd« poroča, kako se je vsa stvar razšla. Predvsem so se spravili na trupla Aleksandra III., Aleksandra II. in Nikolaja I. Pobrabi so vse, kar bi utegnili imeti kolikšnej vrednosti. Velikanečo presenečenje pa se je polastilo vseh, ko so odprli rakve carja Aleksandra I. Rakve je bila prazna! Zelo malo verjetno je, da bi truplo carja bilo kdaj oropano. Poznavalci ruske zgodovine ob tej priliki opozarjajo, da utegne biti resnična stara legenda, da Aleksander I. ni umrl 1. decembra 1825 v Taganrogu, kakor je bilo tedaj uradno objavljeno, ampak da je car živel dalje v Sibiriji in tam tudi umrl pod imenom Fedora Kuzmiča. Ta Fedor Kuzmič je umrl v svoji celici v tomski guberniji 20. januarja 1864. Truplo Aleksandra I. je bilo 13. marca 1826 pokopano v petropavlovski trdnjavi. Po poti iz Taganroga do Petrograda so rakve dvakrat odprli in mrtvega carja pokazali množici. Ob prihodu v Petrograd je cesarica Marija Fedorovna videla truplo, po ljubila roko mrtiča in vzkliknila: »Da, to je moj dragi sin, moj ljubi Aleksander! Ah, kako je spremljen!«

Samo po sebi vetaja vprašanje, kako so mogli biti nagibi, ki so Aleksandra I. pripravili do tega, da je igral kakšno komedijo s svojim pogrebom in hotel nepoznan živeti in končati svoje življenje v Sibiriji. O tem je več razlag: Najverjetnejša je, da Aleksander I., ki ga je obdajal sloves zmagovalca nad Napoleonom in ki je bil filozofsko jako nabržen mož, ni verjel, da se bo mogel trajno ustavljati notranjemu razkroju in grozeči revoluciji. Pri nekem kosilu leta 1817 v Kijevu je izjavil: »Kdor stoji na čelu takega naroda, kakor je naš, mora v slučaju nevarnosti biti prvi, ki se ji upre. Biti pa mora le toliko časa na svojem mestu, dokler čuti v sebi dovolj telesnih in moralnih sil. Ako pa teh sil ne čuti v sebi, potem je bolje, da se odstrani.« Car je enake misli večkrat ponavljal, tudi proti svojemu sinu Konstantinu.

O skrivnostnem poznejšem življenju so pa že raztresene interesantne podrobnosti. Tako piše Edmund Jaloux v »Tempsu«, da se je jeseni leta 1836 v permški guberniji pojavil mož, približno 60 let star, odličnega vedenja, in prošil, da mu podkuje konja. Odločno pa je odklonil, dati kakšne podatke o svoji osebi. Odvedli so ga na policijo in ker ni hotel ničesar izjaviti, ga je uradnik obsodil na 20 udarcev in pognal nazaj v Toms. Pripovedujejo, da ga je v ječi obiskal veliki knez

Litvanske letalce iz Amerike sestrelile nemške strojnice?

Kaunas, 21. avg. U. Na zahtevo državnega tožilstva sta bili odprti rakvi, v katerih sta bila pokopana oba litvanska ponesrečena letalca, ki sta priletela čez ocean skorajda domov, a sta se na pragu domovine zrušila na tla in našla smrt pod razvalinami svojih letal. Preiskava je dognala, da sta obe trupli kar presejani od kroglinih strel. Vlada se boji, da se ne navzejadnje vendar le ne bo uresničilo, kar se je v javnem mnenju že zdavnaj glasno poudarjalo, namreč, da smrt letalcev ni povzročila kakšna nesreča v letalu, ampak da sta bila čisto navadno sestreljena od pruskih strojnih pušk v Vzhodni Prusiji. Ves narod s trepetom zasleduje razvoj te tragedije.

Tokio, 21. avgusta b. Japonski poslanik v Parizu je izročil francoski vladi notno japonske vlade, v kateri ta protestira proti okupaciji otokov v Južnem kitajskem morju od strani francoske vojne mornarice.

Dr. Janjić se otepa svojih zopernikov

„Kdo pomaga JRKD?“

V zadnji številki »Slobodnega Gradjanina«, uradnega glasila radikalno socialistične stranke dr. Janjića neki »Z« takole zagovarja svojo stranko pred očitkom, svojih zopernikov, da »pomaga« JRKD.

»Kdo danes pomaga JRKD?

Od mnogih strani in to od ljudi, ki se nahajajo v opoziciji proti stranki JRKD (člankar brez dvoma misli novo Jugoslovansko nacionalno stranko, ki se je tako prekrstila na kongresu v Zagrebu dne 21. julija), slišimo očitke, zakaj smo se odločili, da se v današnjem položaju prijavimo kot nova politična stranka in začnemo z novo politično aktivnostjo. Po njihovem prepričanju, smo s tem svojim korakom napravili dve osnovni napaki: prvič smo prezrli, da je pod današnjimi piličami vsako politično delovanje, ki bi se vladajoči stranki ne dopadalo, izključeno, delati pa to, kar se njim dopada, nima nobenega smisla; drugič, da smo s svojim nastopom v političnem življenju priznali dejstvo šestega januarja in s tem priznali današnji režim.

V teh očitkih nekateri gospodje gredo celo tako daleč, da nas nazivljejo, da smo režimska stranka.

»Mi želimo, da se od vseh dosedanjih metod političnega boja osvobodimo. Mi nismo nismo razpoloženi za nobeno jalovo modrovanje niti za brezplodno politiziranje. Mi smatramo, da smo nov socialisti in gospodarski pokret, za katerega je politična borba samo zunanja oblika a pomočjo katere skuša uresničiti svoje socialne in gospodarske reforme, ki so za dobro, v kateri živimo in za naš narod neobhodno potrebne. V času, ko se po vsem svetu rušijo družabni sistemi in se utirajo nova pota za nove oblike politične in gospodarske oblasti, se nam zdi smešno in nezrelo polemizirati se o tem, če se naj dejstvo šestega januarja prizna ali ne. Šesti januar je za nas dejstvo, ki ga mi ne moremo izbrisati. Mi bi lahko vprašali, če bi imeli več časa in bi to bilo sploh koristno, ono gospodo, ki nas kritizira, koliko krivice ona nosi, da je sploh do šestega januarja priti moglo.

S tem, da smo v javnosti nastopili kot politična stranka, smo si bili svesti vseh velikih težav, ki jih prinaša s seboj neenaka borba, in vseh velikih zaprek, ki so nakopičene pred nami. Ali naj se

jih ustravimo? Ali ni res, da nad vsomi političnimi težavami ležijo gospodarske in socialne naloge, ki so s težo legle na naš narod in ki imajo svoj izvor daleč izven nas in izven meja naše države. V teh nalogah in problemih se je treba znajti in narodu pomagati, da se ne zgrudi.

»Z molkom se ničesar ne doseže, še manj pa s kritiziranjem okrog kavarnskih oglov. Ne samo, da mi imamo pravico, mi imamo tudi imperativno dolžnost, da zberemo vse sile uma in morale in jih postavimo v službo za dobrobit naše zemlje in našega naroda.

»Na razne očitke se ne bomo ozirali, niti nanje odgovarjali. Vsakemu mora biti jasno, da s tem, da delamo za svojo zemljo in za svoj narod, mi ne delamo za sedanji strankarski režim. Oni se ne zavedajo potreb naše domovine in ne razumejo časa, v kateri živimo. Oni niso niti toliko dozoreli, da te potrebe razumejo in za nje najdejo pravih odgovorov. Oni so sposobni samo za mešetarenja in za »namudrivanja«, isto kakor oni, ki nas kritizirajo. Razlike med režimsko stranko in med našimi kritiki ni nobene, razen to, da so oni na oblasti, drugi pa za željno pričakujejo in čakajo a prekrizitimi rokami, da se jim ponudi.

»Mi se proti tem ljudem borimo, mi dvigamo svoj glas proti njim povsod, kjerkoli le moremo, na političnih shodih, na zaupniških sestankih, v tisku, a pisano besedo, mi izpostavljamo svoje pristaje njihovi mrznji, ta gospoda pa mirno sedi po kavarnah, sreblje svojo kavo, pa pljuje in pešuje, seveda tako, da se iz kavarne ven ničesar več ne ališ.

»No, in potem se nam očita, da mi režimu pomagamo!

»Naš narod dobro ve, da krivec ni samo oni, ki zaradi svoje nesposobnosti upropačuje tujo lastnino in tuje blagostanje, ampak tudi oni, ki vse to vidi, ki na vse to gleda, a molči in ničesar ne stori, da bi to razmetavanje preprečil. Ta drugi se imenuje sokrivec in je pred vsakim zakonom ravno tako odgovoren, kakor glavni krivec sam.

S takšnimi opozicijalci in takšnimi političnimi boritelji, kot so naši kritiki, ki molčijo in nekaj čakajo, ta sedanji režim lahko mirno traja še sto let.

»Kdo torej pomaga temu režimu, gospodje?«

Z.

Nemčija snubi Romune

Bukarešta, 21. avg. m. Pred nekoliko tedni je odpotovala v Berlin posebna komisija, ki jo sestavljata dva delegata, bivši minister za narodne manjšine Brandsch, bivši generalni inspektor romunske industrije Florian, ki imata na razpolago večje število strokovnjakov na polju industrije, poljedelstva in trgovine. Romunski poslanik v Nemčiji Petrescu je dodeljen tej komisiji v pomoč. Na vprašanje, ki ga je Vaš dopisnik stavil na merodajnem mestu, kakšno nalogo mora ta komisija v Nemčiji izvršiti, ni bilo sicer nobenega jasnega odgovora, vendar smemo z gotovostjo trditi, da je komisija odpotovala v Nemčijo na posebno željo romunskega kralja in s določenim ciljem, da zbere kolikor mogoče veliko podatkov o gospodarskih panogah, pri katerih bi Romunija in Nemčija mogli v bodoče sodelovati. Govorijo, da vlada v Berlinu velikansko zanimanje za delovanje te komisije, ker vidijo v njej trdno garancijo za to, da se Romunija na noben način ne bo zapreli nemškemu vplivu, ampak nasprotno, da sama išče trajnih gospodarskih stikov z nemškimi gospodarstveniki, češ, da je sita francoskega nadzorstva. Za enkrat pa je mogoče samo trditi toliko, da ima ta komisija nalog, najti tržišča za romunsko žetev in da je Romunija pripravljena tudi nekaj žrtvovati za ono državo, ki bo kupila njeno žito. Političnega ozadja Brandschova mislija v Nemčiji ne more imeti, ker bi to ne odgovarjalo splošnim smernicam sedanje romunske politike.

Veličastni Lurd

Paris, 21. avg. (a) Svečanostim v Lurdu je prisostvovalo kakih 70.000 romarjev iz vseh krajev Francije. Letos so se vršile pod pokroviteljstvom papeža Magliona, ki je tudi daroval vs. mašo v čudežni jami vprico 120 čudežno ozdravljenih bolnikov.

Iz nemirne Irske

Dublin, 21. avgusta b. Za danes pričakujejo prepoved organizacij »modrih sracij in aretacijo vodje teh organizacij, ker so kljub prepovedi imele večeraj na Irskem preko 100 zborovanj in paradnih uniformah.

Gandhi bolan

Bombay, 21. avgusta b. Gandhijevo stanje se je toliko poslabšalo, da so ga morali prepekljati v bolnišnico. Po zdravniški diagnozi je Gandhi obolen na jetrih. Indijski vodja še vedno odklanja vsako hrano in grozi, da bo tako dolgo gladoval, dokler ga oblasti ne snustijo brezpogojno na svobodo.

Tečaj

Paris, 21. avg. (a) Ob 11.45 je Newyork notiral 18.67, London pa 84.375.

London, 21. avg. (a) Zlato je danes notiralo 125/2.

London, 21. avgusta. (a) Srebro v palicah je danes notiralo proti gotovini 17 in 13/16, terminsko 17 in 15/16, fino srebro pa 19 in 3/16 odn. 19 in 3/8.

Zitna konferenca

London, 21. avg. (a) Danes dopoldne se je sestala pod predsedništvom kanadskega premierja Bennaeta mednarodna konferenca o pšenici. Na konferenci je zastopanih 19 držav, med njimi tudi sovjetska Rusija. Več držav je poslalo svoje opazovalce. Komunikacije, ki so ga izdali po končani dopoldanski seji, navajajo, da skuša konferenca dognati, kaj naj ukrenejo države, ki žito uvažajo, da se sporazumejo z izvoznici na temelju dogovora med le-timi.

Po uporu na Kubi

Havana, 21. avg. b. Kubanska vlada bo zahtevala od angleških oblasti, da naj ji izročijo pogloblega predsednika Machada in druge kubanske politike, ki so zbežali v Anglijo. Bivši notranji minister dr. Subisares, ki je bil eden glavnih svetovalcev bivšega predsednika Machade, je aretiran.

Brno, 21. avg. b. Danes dopoldne je padlo českoslovaško vojno bombno letalo. Oba pilota sta mrtva.

Dunaj, 21. avg. (a) Policija je preteklo noč aretirala okoli 100 nacionalnih socialistov, ki so imeli tajen sestanek v Patru.

G. Rašiču v spomin

Listi enoglasno poročajo, da je gospod Rašič, predsednik Jugoslovanskega učiteljskega združenja, v svojem otvoritvenem govoru v Ljubljani označil med drugimi nalogami učiteljskega združenja, ki je nosilec načel nacionalne ideologije — kakor je rekel — tudi to, da se »postopno izgradi enoten književni jezik.

Če je gospod Rašič mislil na postopno zgraditev enotnega srbohrvatskega književnega jezika, potem je to stvar, ki nas nič ne briga in za katero naj se Jugoslovansko učiteljsko združenje prizadeva, kakor ve in zna — če je pa mislil pri tem na enoten književni jezik za vse Jugoslovane, potem je ta gospod očitno pozabil, da Slovenci svoj književni jezik že imamo, da ga bomo obdržali in razvijali dalje kakor doslej in da tega svojega književnega jezika ne mislimo zamenjati z nobenim drugim. Gospod Rašič naj svoj trud in svoja prizadevanja usmerja rajši drugam, ker vprašanje književnega jezika ne spada niti v njegov resor niti v resor učiteljskega združenja niti je za to kompetenten kdorkoli drugi na svetu, razen slovenskega naroda samega. Gospod Rašič se bo lahko uspešneje udeleževal na drugih poljih, ki so njegova naloga: na primer s svojo lastno organizacijo, z njenimi financami in z njenimi notranjimi zadevami, ki so zelo kritične, kakor smo te dni izvedeli — vsa druga vprašanja pa naj pusti pri miru, ko mu še tista delajo težave, ki jih je poklican in dolžan reševati kot predsednik.

Hmeljarski velesejm

Varšava, 21. avg. e. Od 23. do 28. septembra tega leta bo v Lublinu hmeljarski velesejm, ki ga priredi Industrijska trgovinska zbornica. Potrebne informacije daje Komitet Targow Chmielowych, Lublin, Ul. Poviatova 5.

Razpis zdravniških mest

Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje službe banovinskih zdravnikov združenih zdravstvenih občin Velenje (srez slovenjgradski). Stari trg pri Črnomlju (srez črnomeljski) in Litija ter mesto zdravniškega uradniškega pripravnika v javni bolnišnici v Celju in v javni bolnišnici v Murski Soboti. Prosnje je predložiti kraljevski banški upravi dravske banovine v Ljubljani do 31. avgusta 1933.

Začelek šol

Kr. banska uprava dravske banovine razglša: Na vseh osnovnih šolah se prične letos šolsko leto z vpisovanjem dece dne 1. septembra, v soboto 2. septembra naj bo šolska maša, v ponedeljek 4. septembra se pa prične redni pouk. Rojstni dan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra dne 6. septembra se v smislu že izdane okrožnice praznuje z zahvalno službo božjo ter je ta dan pouka prost.

Preselitev uradov

Agrarno-pravni odsek kraljevske banske uprave z njemu pridruženim okrajnim agrarnim referatom in tehničnim osebjem se je preselil z Bleiweisove ceste št. 3 v Stiški dvorec, Stari trg št. 84/II. V teh prostorih posluje tudi komisija za likvidacijo agrarne reforme 3 in začasna državna uprava razlaščenih veleposedniških gozdov. Razen imenovanih uradov ima v Stškem dvorcu svojo uradno pisarno tudi referent za lekarnarstvo.

Belgrajske vesti

Belgrad, 21. avg. m. Pri direkciji državnih železnice v Ljubljani v 7. skupini je postavljen za višjega pristava Ivan Kepce, za pristava 8. skupine uprave mesta Belgrade Rudolf Mrzlikar, politični pripravnik iste uprave.

Belgrad, 21. avgusta (a). Z odlokom prometnega ministra stopi 25. avgusta t. l. v veljavo nova direktna zvezna tarifa za prevoz svežega sadja kot počasovnega blaga med postajami Caribrod in Djevdjelija v Jugoslaviji in Buchsrom, Salzburgom in St. Margaretnom v Avstriji. Ta tarifa velja samo za tranzit čez Avstrijo.

Drobna vest

Washington, 21. avg. b. Predsednik Roosevelt je podpisal danes pogodbo o delovnih pogojih in medzah v industriji jekla, petroleja in lesa.

Tabor 400 mož in fantov

Pri Mariji Snežni v Slov. goricah

Marija Snežna, 20. avgusta.

Takšne mogočne manifestacije za Kristusa Kralja v proslavo in počastitev 1900 letnice Odršenja Slovenske gorice niso videli. Nobenih lepokov ni bilo nikjer, nobene pompozne reklame, nobenih vabil ali časopisnih reklam. In vendar so danes kakor iz ukopanih skrivališč gomazile v ranih urah nepregledne množice na najvišji vrh naših valovitih Slovenskih goric v skupinah, peš, na kolesih, kolesljih, številnih tovornih avtomobilih, procesijah, od katerih je bila šentjakobska pod vodstvom župnika Martina Erhata najpompoznejša. Do 300 samih mož in fantov iz šentjakobske fars, korakajočih na vrh, moleč na glas in pojoč prelepe nabožne pesmi. Od Sv. Ane so prišli in Sv. Jurija, Sv. Benedikta in Sv. Trojice, Negove in Sv. Antona, Sv. Ruperta in Sv. Bolfenka, Sv. Jakoba in St. Ilja, Svečine in Zgornje Sv. Kungote, iz Apač in celo od Sv. Jurija ob Ščavnici, iz jarenske in samo ob sebi umljivo tudi iz marijaneške fars. Tudi iz Maribora so prišli na naš tabor, bivši narodni poslanec Franjo Zebot ter povabljeni govorniki, urednik dr. Fr. Vavovec, časnikar Mirko Geratič in akademik Ciril Zebot. Od duhovščine v svetelomartski in jarenski dekaniji so bili poleg domačega župnika Srečka Vrščiča in kaplana Janka Rojhtla navzoči tajnik lavantinske Katoliške akcije Franc Kolenc, župnik od Sv. Antona Franc Škof, župnik od Sv. Jakoba Martin Erhatic, kaplan od Sv. Benedikta Anton Boštele, kaplan od Sv. Lenarta Valentin Kordež in bogoslovec Lojze Breznik. Na prostoru okoli cerkve se je do desetih zgrnila veličastna množica do 4000 ljudi, med njimi malodane sami postavniki fantje in veljavni moške, večinoma sami ugledni posestniki in slovenski gospodarji. Točno ob desetih so se

pridele cerkvene slovesnosti s pridigo tajnika K. A. Franca Kolenca, ki je v svojih zanosnih izvajanjih naglašal zlasti troje kreposti, ki naj dižijo vsakega fanta: katoliška zavednost, treznost in čistost. Po končani pridigi je bila asistirana sveta maša, ki jo je na lepo okrašenem oltarju zunaj cerkve pred velikim križem, nad katerim je blestel napis »Živel Kristus Kralj!«, daroval marijaneški kaplan Janko Rojht ob asistenci svetoantonovskega župnika Konrada Šeska in svetolentarskega kaplana Zdravka Kordeža. Med svetlo mašo je ubrano prepeval moški zbor pod vodstvom vnetega svetoantonovskega organista Mahoriča, zbor je ob zaključku še odpel prelep pesem »Povsod Bog«. Nato je imel propoved kaplan od Sv. Benedikta Anton Boštele, ki je v pesniški besedi pozival mladino k poglobljenemu notranjemu življenju po smernicah in v duhu Katoliške akcije. Ob koncu je prečital pozdrave fantov in mož od Sv. Jurija ob Ščavnici, iz Jarenske, od Sv. Benedikta, Marije Snežne, iz Maribora, Sv. Lenarta, Sv. Ane in Sv. Jakoba. Sledile so še liturgije, s čimer je bila mogočna slovesnost mož in fantov zaključena, ker se izven cerkveno versko zborovanje ni moglo vršiti.

Današnji tabor je krona vseh letošnjih manifestacij lavantinskih mož in fantov, ki so bili na Gobji, na Ptujski gori in v Ljutomeru. Može in fantje so dokazali na današnji dan svojo zavednost in požrtovalnost, saj so nekateri morali peš po šest in več ur daleč. Zasluga za krasen uspeh gre predvsem marijaneškim fantom, ki so več dni žrtvovali za primerno okrasitev za postavitev mogočnih mlajev in slavolokov, njim na čelu pa od vseh ljubljenskemu marijaneškemu duhovnemu očetu in župniku Srečku Vrščiču ter za vse dobro goreče vnetemu marijaneškemu kaplanu Janku Rojhtu. Čast in slava slovenjsgoriškim možem in fantom!

je dejal, da kdor od učiteljev ni član omenjenega kluba, ni pravi Jugoslovčan.

Ostro je kritiziral delo glavne uprave tudi Todor Mitčič, delegat iz Stipa, ki je navajal tudi konkretne primere iz protipravnega postopanja predsedstva vrbske sekcije.

Precej ogorčenja je zbudila tudi izjava nekega delegata, ki se je pritoževal nad včerajšnjim postopanjem g. Dimnika, ki je dal baje, ko je bila v dvorani sama opozicija, ugasiti luči in rediteljem naročil, naj izprazni dvorano.

Zborovanje opozicije se je zaključilo popoldne in se nadaljevalo popoldne ob 5, ko so prečitali resolucijo, ki jo je sestavil akcijski odbor:

Opozicija je sestavila popoldne resolucijo, na katero je dosedaj pristalo 128 pooblaščenih delegatov iz vse države. Resolucija ugotavlja, da odbor za poročila ni ugajal predsedniku in odboru, ker je bilo njegovo poročilo negativno. Poročilo je ugotavljalo, da uprava v mnogih

primerih ni intervenirala zaradi težkih užalitev učiteljskega stanovskega ugleda, da učiteljski tisk ni izraz stanovske organizacije, temveč je padel na osebno polemiko. Uprava z Rašičem na čelu je po tisku in osebno imputirala delu učiteljskega anacionalizma, odbor za poročila pa je ugotovil, da med učitelstvom ni anacionalizma. Predsednik Rašič je predložil odboru za pravila svoj načrt pravil, medtem pa je odbor sestavil svoje pravila ter odločno odklonil Rašičev načrt. V odborovem načrtu je poudarjen tajni in proporcionalni način volitev. Čeprav je sklenila skupščina, da se delo nadaljuje, je g. Rašič, da bi se znebil kritike in sprejetja negativnega poročila odborov za poročila in za pravila ter da ne bi poslušal še 28 govornikov, ki bi z argumenti v roki napadali njegovo delo in delo uprave, prekinil skupščino. Velik del učiteljev je hotel podaljšati delo, toda g. Dimnik je kot domačin in predsednik sekcije onemogočil delo s tem, da je ugasnil luči.

Planinska slavnost ob koroški meji

Tržič, 20. avgusta 1933.

Zelenica je za planince zelo privlačna točka. Koča na Zelenici je bila prvotno namenjena smučarjem, a tudi v letnem času se ljubitelji Stola in Begunjskega zatekajo v Zeleniško kočo. Tudi koroški Slovenci radi prihajajo čez Ljubelj na Zelenico. Pred letom dni je v skalnih pečinah nad zeleniško kočo nesrečno končal svoje mlado življenje mladi Peter Krainer, član Slov. diletantskega odra v Borovljah. Na obletnico njegove smrti so se zbrali slovenski planinci od obeh strani državne meje, da se spomnijo v molitvi pokojnega to-

variša. Pri sv. maši, ki je bila tu pač prvič opravljena, se je zbralo po nizki cenitvi vsaj tristo planincev iz te in one strani državne meje. Sv. mašo je spremljalo petje koroških Slovencev, ki so po sv. maši odpeli par žalostink. Ko je med sv. mašo mati blagopokojnega Petra prejela sv. obhajilo, so mnogim zalesketale solze v oči.

Ko so pa Koroški odpeli »Nimav čez izaroc, so z materjo tudi drugi zahteli. Po opravljenih molitvah za pokojnega, je predsednik tržiške podružnice SPD pozdravil vse nevroče planince, narkar se je tržiška pesem združila s koroško in so se planinci v bratski slogi razšli.

Požari v Žužemberku

sedaj in nekdanj

Strahovita panika je zavladala 12. t. m. v Žužemberku, ko se je oglasil gasilski rog in zapel plat zvona. Kdor pozna žužemberški trg, lahko razume, kako bliskovito se ogenj lahko razširi, ko je za vsako trško hišo gospodarsko poslopje popolnoma leseno, ali pa celo z slamo krito. Brez dvoma bi večina trga postala žrtev ognjenih zubljcev, če ne bi pred par leti nabavili kar dve motorni brigadni pod poročitvom občine Žužemberk, eno za trg, drugo za Smihel. Samo takojšnji nastop teh je zastavil požaru pot. Najbolj je prizadel g. Ivan Vehovec, bivši župan in poslanec, kateremu je zgorela enonadstropna hiša, salon in ledenica. V dobri uri je bilo že 12 gasilskih društev z svojimi brigadami na mestu katastrofe, ki so požar zadušile.

Nihče v Žužemberku ne pomni in tudi tradicija ne govori o podobnih katastrofah v preteklosti. Le zaobljubljena vsakoletna procesija k sv. Florijanu na Goli vrh nas spominja, da so podobne in še hujše katastrofe doživeli naši predniki. Bilo je leta 1591. na velikonočni ponedeljek — to je v tistem času, ko je trg Žužemberk po večini odpadel od katoliške vere in je vzdrževal v leseni hišici poleg cerkve sv. Miklavža protestantskega pastora Kristofa Slivca. — Ljudje so bili dobre volje, kakor navadno veliki ponedeljek, ko jih prebudi glas: »Gori«. Takrat ni bilo motork, škafi niso pomagali nič. Pogorel je vse trg na obeh straneh Krke z gradom vred. S tem je bil prizadel ne samo trg, ampak tudi kmet, ki je moral tlačiti tako dolgo, dokler ni bil grad zopet dograjen. Kaj se pravi delati tlako, nas spominja pregovor: »Jeh, kakor bi s tlake prišel!« Ta pregovor pove, da so bili tlačanski delavci lačni, če pa je kdo godrnjal, je dobil kloboze z bičem na hrbet.

79 let pozneje, to je leta 1670. v mesecu juniju je zopet pogorela polovica trga. Grad se posebej ne omenja, zato ni znano, ali je pogorel tudi grad. Gotovo pa je, da sta ti dve nesreči vzrok, da so cerkvi sv. Leonarda na Golem vrhu prizidali kapelo sv. Florijana, kamor se še sedaj vsako leto 4. maja vije procesija iz župne cerkve, da bi priprošnja sv. Florijana obvarovala Žužemberk podobnih nesreč. Te nesreče bi bile že davno pozabljene in so tudi pozabljene, le v Valvazorju se še bere o njih.

Nočni požar pri Novem mestu

Novo mesto, 21. avg.

Davi ob pol 1 je zatulila sirena. Ljudje so se zbudili iz nočnega spanja: Kje gori? Medtem je dala sirena s svojim zategnjenim piskom drugič znamenje, da gori v bližini. V smeri proti Regercji vasi je nebo žarelo in velik oblak dima se je vil proti nebu. Čez nekaj časa smo slišali, kako je drvelo novomeško gasilstvo v Regercjo vas.

Gorel je nov kolec in skedenj z mrvo in orodjem vred, last Rehora Antona pri sv. Roku. Zgorelo je vse do tal. Stranka je bila zavarovana pri »Dunavu« za 20.000 Din. — Šmihelska požarna bramba je bila s svojo motorko pri požaru in se udeleževala, dočim novomeški ni mogla s svojim gasilnim avtomobilom na kraj požara, radi preozkih poti. Požar bi bil zasegel sosednji dve hiši, ko bi ga ne bilo omejilo šmihelsko gasilno društvo s pomočjo novomeških gasilcev. — V mestu pa je svirala godba in ni prenehala med požarom.

Popoldne pred odhodom so imeli pete liturgije Matere božje z blagoslovom, ob sklepu pa so prejeli otroci še posebni blagoslov po novem slovenskem obredniku. Vsi, ki smo bili priča tej lepi otroški slovesnosti, smo prepričani, da imajo naši otroci v Marijinih vrtoih varno zavetje in da užijejo v njih mnogo neskaljenega otroškega veselja, pa da je ta organizacija naše šolske mladine v veliko oporo staršem pri vzgoji otrok.

Euharistični dan v Št. Jerneju

V spomin 1900-letnice Odršenja in v spomin postavitve svete Euharistije bo na Št. Jerneju nedeljo 27. avgusta euharistični dan v Št. Jerneju za fare Bučko, Kostanjevico, Rako, Skočjan in Št. Jernej. Na predvečer bo po vseh župnih in podružničnih cerkvah slovensko zvonjenje, po hribskih pa naj zagore kresovi, kot znaki žarečih kresov ljubezni do Jezusa v naših srcih. Nedeljska slovesnost se bo vršila na prostem, kjer bo postavljen oltar. Z vidnimi znamenji bo označen prostor za posamezne fars. Pri sv. maši in blagoslovu je skupno ljudsko petje. Pri procesiji pa pojejo cerkveni zbori euharistične pesmi.

Sporod: Ob 10 se prenese Najsvetejše iz cerkve na pripravljeni oltar; takoj po prenosu Najsvetejšega je govor presvetlega knezoškofa dr. Gr. Rožmana in sv. maša. Po sv. maši govori g. dekan Josip Avšič. Vsa množica potem zapoje »Povsod Bog« s spremljevanjem godbe, nato se razvije procesija z Najsvetejšim, ki se po končanem sprevodu prenese v cerkev.

Red: Da bo vzoren red, naj se vsi ravna po navodilih rediteljev in se tako razvrste kakor je označeno na letakah. Lepo bi bilo, ko bi se zbralo tudi nekaj narodnih noš; je sicer to pri nas težko, ker nimamo dosti tega, pa vendar, kar je, pokažimo, da bo sprejeto lepši.

V slučaju hudega vremena se vsa slovesnost vrši v cerkvi.

Ptuj

Znižanje cestne naklade. Cestna naklada za mesto Ptuj je bila do sedaj tako visoko odmerjena, da so bili trgovci z deželniimi pridelki primorani svojo robo nakladati na sosednjih železniških postajah, kakor v Moškanjcih in v Sv. Lovrenu na Drav. polju, kjer cestne naklade ni, da se na ta način izognejo škodi, ki jim je pretila. Ker pa mestna občina utrpí zaradi izpadle cestne naklade precejšnjo škodo, je upravni odsek občinskega sveta na petkovi seji sklenil znižati cestno naklado in sicer pri vagonu od 75 Din na 25 Din, pri sadju pa od 100 Din na 75 Din od vagona. Za kosovne pošiljke grozdja se pa zniža naklada od 5 par na 2 pari pri 100 kg, istotako pri moki.

Kuratorji dijaškega doma v Ptujju je v svoji zadnji seji imenoval Hinka Vodnika za vodjo tega zavoda. Profesor Vodnik je znan in izkušen vzgojitelj mladine in iziboren glasbenik, ter vodi dijaški dom že od pretrata.

Skupščina jugosl. učiteljev razbita

Ljubljana, 21. avgusta.

Za svoj letošnji kongres so si učitelji iz vse države, ki so po večini organizirani v Jugoslovanskem učiteljskem združenju, izbrali Ljubljano in jih je res prišlo okoli 2500, od teh 1000 iz Slovenije. Kakor je bil uvod v kongres svečan, tako nepričakovano pa je bil zaključek kongresa, ki se je dejansko končal z velikim skandalom. O poteku včerajšnjega kongresa je obširno poročal »Ponedeljski Slovenec«.

Kongres se je vršil popoldne in popoldne v unisoni dvorani. Že sredi otvoritvenega govora predsednika Damjana Rašiča je prišlo do protestov zelo močne opozicije, ko je predsednik izjavil, da je večina učiteljev jugoslovanske nacionalna, opozicija pa je burno zatrdila, da ni učitelja, ki ne bi bil patriot. Med drugim je v govoru izjavil, da morajo učitelji delati na postopni zgraditvi enotnega književnega jezika.

Kongresu so prisostvovali v uradni delu tudi javni predstavniki, med temi zastopnik Nj. Vel. kralja general Pekić, ban dr. Marušić in župan dr. Puc. Ban dr. Marušić je imel tudi večji govor in pohvalil učitelje kot vzorne narodne delavce, posebej one iz dravske banovine. Govoril je tudi župan dr. Puc, ki jim je izrekel dobrodoščilo. Popoldne so učitelji položili dva lepa venca pred spomenik kralja Petra in pred Prešernov spomenik.

Pravi vihar pa se je razvil popoldne. Ni bilo točke popoldne, da ne bi nastale srdite debate, pri katerih je sodelovala vsa dvorana z burnim vzklikanjem, protestiranjem in kričanjem. Večina, ki so jo imeli pristajali glavne odbora, in pa opozicija sta si bili skoraj enako močni. Predsednik Rašič pa je z energičnimi in skoraj neobičajnimi sredstvi reševal glavni odbor iz neprijetnih zadreg. V opoziciji so bili pretežno srbski delegati, zlasti iz vardarske banovine in iz Belgrada, pa tudi iz moravske banovine, ki so nastopali zelo odločno in pogumno. Pristajši večina pa so bili po večini ožji prijatelji predsednika Rašiča, dalje delegati savske banovine, toda ne vsi (znano je, da dobra polovica učiteljev savske banovine ni pri JUJ), dalje seveda skoraj vsi delegati dravske banovine, delegati primorske banovine in še nekateri drugi.

Že pri verifikaciji mandatov — skupno je bilo verifikiranih 448 mandatov — je prišlo do ostrih sporov. Verifikacijski odbor je odredel na pr. tretjemu belgrijskemu društvu sploh pravico glasovanja. Opozicionalci pa so trdili, da so v dvorani ljudje, ki sploh niso delegati, pa imajo legitimacije delegatov. Res se je oglasil učitelj, ki je povedal, da ni delegat, pa da mu je neki Slovenec dal legitimacijo, češ, naj v dvorani glasuje za odbor.

Finančni odbor je podal oddvojeno mnenje, namreč mnenje večine in mnenje opozicije. Govorniki opozicije so skoraj uničujoče kritizirali gospodarsko glavne uprave, očitali veliko pasivnost listov, prevelike osebne izdatke in druge nerednosti. Večina je shrupnim vpitjem onemogočila podrobno dokazovanje opozicije. Delegat Gobjkovič je celo trdil, da dajejo od predsedstvene mize znake za povzročanje nemira.

Zakaj je bil izključen g. Fr. Erjavec?

Poročilo odbora za predloge je vsebovalo tudi odobritev postopanja sekcije za dravsko banovino, ki je izključila člana Franca Erjavca.

Pri tej priliki je delegat Avgust Lulik govoril le-to: »Naše društvo za ljubljansko okolico vzhodni del mi je naročilo, naj na glavni skupščini izjavim sledeče (ker pa mi ni za to, da samo govorim, ampak hočem, da bi me vsi delegati prav do bro razumeli in ker sem v tej zadevi že imel pri ločilo pojasniti delegatom dravske banovine že na banovinski skupščini, prosim, da me poslušajo še drugi in zavzamejo k tej stvari načelno stališče): Letos se je pripetilo naslednje: delegat našega društva (Franc Erjavec) je na lanskani banovinski skupščini dravske banovine po sklepih svojega društva iznesel kritiko, tičeto znižanje proračuna. Poudarjam, da kritika ni bila osebna in se je nanašala le na delo sekcijskega odbora. Vendar pa se je predsednik sekcije čutil užaljenega, prav tako tudi delegat zaradi njegovega odgovora. Delegat in predsednik sta zadevo izročila častnemu razsodišču. Zadeva se ni obravnavala pred okrajnim razsodiščem, temveč pred sekcijiskim častnim razsodiščem. Po sedanjih pravilih obstoji častno razsodišče sekcije iz petih članov vodstva sekcije. Torej so zadevo sodili oni, katere je delegat kritiziral. To je juridični absurd. Kajti primarno juridično načelo pravi: Nihče ne more biti sodnik v svoji lastni zadevi. To se upira vsakemu naravnemu pravnemu čutu.

Vsak mi bo pritrdil, da je prizadeti član sledil najbolj elementarnemu pravnemu čutu, ko je po svojem zastopniku ne glede na pravila izjavil, da sodnikov tega razsodišča ne prizna. Razsodišče je

na to izjavo, in na podlagi pravil, ker se jim ni pokoril, člana izključilo iz organizacije. Priznavam, da sta formalno sekcija kakor razsodišče postopala po pravilih.

A nihče ni vprašal, kje je morala tega akta, kje je morala pravil, ki so v tem primeru postavile za sodnika onega, ki je bil sam prizadet. Tovariši, na podlagi teh pravil ne bo nikdar zdrave notranje organizacije. Taka pravila so organizaciji le v škodo in ne v korist, kar bi morala biti.

Obžalujem, da ni vsega tega upoštevalo vodstvo naše sekcije že prej, obžalujem, da razsodišče samo ni uvidelo in se postavilo na stališče, da postopanje po teh pravilih, vsaj v tem edinstvenem primeru, ko so bili sodniki in tožniki eni in isti, ni možno, ker tega ne dopušta moralni in pravni čut, posebej še, ko je v tem času že v izdelavi poslovnik o častnem razsodišču in sprememba pravil.

Še bolj obžalujem, da je razsodišče kljub navedenim okoliščinam izreklo nad tožencem najhujšo kazen, ki je možna v kakšni organizaciji — izključilo ga je iz družbe, v kateri mora vendarle po svojem stanu živeti. Vse to se je izvršilo v času, ko bi tovariši najbolj potrebovali organizacije, zakaj premeščen je v Vučitrn na Kosovo. To trdim, ker imam dolžnost braniti delegate našega društva.

Zadevo je društvo sprejelo za svojo in iznašam s tem pritožbo na sklep razsodišča naše sekcije in prosim kongres, ki ima pravico končne odločitve v tej zadevi, da upošteva navedene argumente in jim ugodí ter s tem dokaže, da je v njem živa zavest stanovske morale, ne pa postopanje po mrtvih črkah in formalizmih.

Po kratki debati pa je večina potrdila izključitev g. Frana Erjavca.

Zborovanje razbito

Na vrsto so prišla nato poročila drugih odborov. Nastal je silen hrup in prepir, ker je opozicija zahtevala, da se kongres odgodi na jutri, kakor je bilo to določeno. Predsednik Rašič in vsa uprava pa so vztrajali na tem, da se kongres dovrši že zvečer.

Proti koncu je sledilo poročilo odbeka za poročila, ki je ostro kritiziralo delo glavne uprave. Ob tem poročilu je nastal v dvorani višek razburjenja. Govoril je tudi delegat Milan Popović iz Belgrada, ki je ostro napadal predsednika Damjana Rašiča. Izjavil je med drugim: O Rašiču se med srbskim učitelstvom govori marsikaj. Jaz tem govorim dolgo nisem hotel verjeti. Zadnje čase pa sem dobil neke dokumente, ki kažejo, kako je Rašič poizvedoval za delegate posameznih društev s pomočjo upravnih oblasti. — Govornik je nato navajal dokumente.

V dvorani je nastal nepopisen vrišč. Oder so obsuli v gosti gneči pristajši opozicije in pristajši glavne uprave. Dvorana je zvižgala, tulila, cepetala in protestirala. Videč, da tega nemira sploh ne bo konec, je predsedstvo vstalo in ob pol 11 ponoči med silnim tuljenjem in kričanjem odšlo. S tem je bil kongres razbit. Člani večine so pričeli odhajati, opozicionalci pa so ostali v dvorani in zapeli državno himno.

Opozicija zboruje

Vodstvo zborovanja je prevzel g. Marko Cvetkovič, član glavnega odbora JUJ in predsednik vardarske banovinske sekcije, ki je napovedal, da se zborovanje nadaljuje danes ob 9 popoldne pri Mikliču.

Davi ob 9 se je res zbralo v kletni dvorani hotela Miklič okrog 150 opozicionalnih delegatov. Zborovanje je otvoril g. Cvetkovič, ki je predlagal, naj se izvoli začasni akcijski odbor, ki bo sestavil resolucijo, katero bo združena opozicija predložila glavni upravi JUJ. V odbor sta bila iz vsake banovine izvoljena po dva člana (iz dravske Josip Jurančič in Herman Kmet).

Nato se je oglasilo k besedi več govornikov, ki so v temperamentalnih govorih, prekinjeni vsak čas z burnim odobravanjem, kritizirali glavno upravo in zlasti predsednika Damjana Rašiča. Veliko senzacijo je vzbudila izjava g. Dušana Šestana, člana glavnega odbora in predsednika okrajne organizacije v Celju. G. Šestan je izjavil, da izstopa iz glavnega odbora, ker obsoja včerajšnji atentat na skupščino. Obenem je dejal, da bo o tem referiral svojemu društvu. Pridružil se mu je od Slovencev še g. Leopold Bončar, delegat breziškega okrajja, ki je izjavil, da prestopa k opoziciji in bo poslej deloval tudi med svojim društvom v tem smislu.

V debati se je oglasil tudi g. Dušan Lunder, ki je trdil, da je kongres prekinila opozicija sama. Njegov govor je zbrana opozicija ogorčeno zavrnila in neki delegat mu je oponesel njegovo izjavo, ki jo je dal na včerajšnjem konstituiranju učiteljskega kluba »Jučoslav. nacionalne stranke«, kjer

Poslovilni koncert angleških pevcev na Bledu

Ljubljana, 21. avgusta.

Včeraj, 20. avgusta, se je skupina angleških pevcev, ki jih vodi g. Woodhouse, poslovila od Jugoslovij z neformalnim koncertom na terasi pred staroznanim hotelom Petran na Bledu. Je že drugič, da g. Woodhouse, zvesti in agilni prijatelji našega naroda, večjo skupino svojih kolegov in kolegij vodi k nam, da obenem preživljajo lepe počitnice in nas seznanijo po teh neformalnih koncertih predvsem z narodno glasbo svoje angleške domovine in tako z dušo in temperamentom svojega naroda. Navzile letni sezoni in skromni reklamí se je zbralo lepo število poslušalcev. Med njimi smo opazili mnogo distingviranih jugoslovanskih in tujih gostov. Angleško društvo je zastopal podpredsednik g. dr. F. Majaron, gospa Copeland je pa tudi hitela na Bled pozdravljati svoje rojake.

Sporod je vseboval predvsem narodne pesmi, angleške, mornarske, škotske, irske in galske. Dirigiral je mladi a znani dirigent g. Norman Stratiford. Solista g. Woodhouse in gđna Mabel Ritchie sta žela še posebno priznanje. Gospodični je bil poklonjen lep šopek rdečih nageljinov. Splošno je občinstvo z živahnim zanimanjem sledilo raznim točkam.

V Sarajevu so pevska društva poklonila angleškemu gostom lep srebren pokal. Ta je bil po večerji na Petranovi terasi prvič svečano napolnjen z izvrstno kapljico. Vsak član je bil deležen požirka in potem so peli zdravico svojemu vodji, g. Woodhouseu.

Še pozno v noči so posamezni stali ob jezeru — zatopljeni v žalostno misel, da morajo že jutri zapustiti toliko lepote...

V jutru 21. avgusta so se vračali skozi Benetke v Anglijo.

Dragim angleškim gostom želimo srečno pot in tudi: Na svidenje!

400 otrok pri Kopanjski Mariji

V četrtek po Velikem Šmarnu, 17. avgusta, je prihitelo okrog 400 dečkov in deklic Marijinih vrtcev iz Zalne, Police in Grosuplje v spremstvu svojih dušnih pastirjev na prijazni kopanjski griček, počastiti svoje nebeško Kraljico in ji priporočiti svojo mlado življenjsko pot. Pred župno cerkvijo na Kopanju jih je v imenu zbranskega domačega Marijinega vrtca pozdravil Stanko Zaviršek. V cerkvi je imel najprej prišrben nagovor na zbrane otroke g. ekspozit z Grosuplje Anton Ravnikar, v katerem je vnel mladino k ljubezni in zvestobi do nebeške Matere. Pri sv. maši, ki jo je daroval g. Josip Solar, župnik iz Zalne, so otroci glasno molili in navdušeno prepevali. V odmoru so povzeli svoje skromno kosilo, ki so ga prinesli seboi in se zabavali z raznimi otroškimi igrkami.

Velika letalska slavnost v Ljubljani

Letališče izročeno prometu

Pogled na hangar, ki je posvečen spominu majorja Jožeta Zupantiča na letališču, pred njim trimotorno potniško letalo Aerokluba »Farman«, na levo od njega pa mali Fox Moth, ki ima prostora za tri potnike in kateri je letel lani ob »Slovenčevem« propagandnem poletu. Prvi hangar pa je posvečen spominu Rusjana, ki se je smrtno ponesrečil v Belgradu.

Ljubljana, 21. avgusta.

Pretekla nedelja, ko so odprli promet letališče, je bila za Ljubljano v tujsko-prometnem oziru važen mejnik. Že zgodaj dopoldne so zabrnili jekleni ptiči, dvokrovniki in enokrovniki, nad Ljubljano in vabili množice z držnim letanjem, naj se udeležijo blagoslovitve letališča in mitinga. Na otvoritev so se pripeljali odlični predstavniki jugoslovanskega letalskega prometa, zastopniki centralne uprave Aerokluba iz Beograda, zastopniki Aeroputa iz Beograda in Zagreba in zastopniki oblastnih odborov aeroklubov v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Osijeku in Skoplju. Tudi iz inozemstva so se pripeljali gostje. Iz Celovca sta prileteli dve potniški letali tipa »Junker«, v katerih so se pripeljali zastopniki avstrijskega letalskega prometa, častniki in zastopniki koroskih in salzburskih oblasti. Iz Celovca sta priletela na sportnem letalu dva industrijalca. Letališče ob hangarju je bilo kar zastavljeno z vrstami jeklenih ptičev.

Na popoldansko prireditve so se začele odpravljati množice že pred 2. Ceste so bile zrasene s trumami pešcev in kolesarjev. Avtobusi in vozovi so se komaj prerivali skozi množice. Z glavnega kolodvora sta odpeljala dva dolga vlaka, skupno okrog 5000 udeležencev. Okrog pol 4 je stopil na gor. R. Hribar in pozdravil navzočne odličnike, tako prometnega ministra inž. Lazarja Radičevića, zastopnika vojnega ministra, brigadnega generala Miloja Jankovića, bana dr. Marušića, zastopnika komandanta dravske divizije, generala Antonina Pekića, ljubljanskega in močanskega župana, rektorja univerze dr. Slavica in mnoge druge. Prav tako je prisrčno pozdravil zastopnike vojaštva, ki so se udeležili proslave v lepem številu ter goste iz inozemstva. Za tem je blagoslovil kanonik dr. Kimovec ob asistenci katehete Pivka letališče. Za njim sta izvršila obrede še pravoslavni proto Budimir in muslimanski vojaški imam Ahmetasović. Po izvršenih obredih je ljubljanski župan dr. Puc v daljšem govoru poudaril pomembnost ljubljanskega letališča in se spomnil največje zaščiteni jugoslovanskega letalstva kralja Aleksandra. Godba je zaigrala državno himno. Nato je v imenu ministra vojske in mornarice izročil letališče domačemu in inozemskemu prometu.

Za tem se je začel miting. Ljubljansko letalo »Lojček«, ki ga je vodil naš priznani Janko Colnar in najhitrejšje vojni letalo »Hawker«, ki ga je vodil kapetan Džai, se dvigneta v zrak in napravita prve pozdravne kroge nad letališčem. Zanimiva je bila brzinska handikap tekma, katere se je udeležilo sedem letal, in sicer tako, da sta počasneža startala prva. Vsako hitrejšje letalo pa je smelo odleteti toliko kasneje, da bi morala teoretično vsa letala prileteči po 37 km dolgi zračni poti ob istem času na letališče. Pri takem poletu se seveda izkaže zmoglost pilota. V tej tekmi je zmagal Colnar z »Lojčkom« in dobil za nagrado bronasti kipec princa Pavla. Ko so se dvignila vojni letala, ki so letela v klinu, se je marsikdo žudil njihovem točnemu letu. Medtem se je dvignilo potniško letalo avstrijske zrakoplovne družbe, v katerem se je odpravljalo nekaj odličnih gostov v Salzburg. Sledila je točka »padali«. Iz višine 600 m so padli štirje padobranci, na katerih so bile prepropane vreče peska. Odlična je bila borba v zraku, v kateri je zasledoval enosedežni »Devoitine« dvosedežno vojni letalo. Nato sta se dvignila na obeh »Hawkerjih« kapetan Džai in kapetan Bajdak, ki sta pokazala vratomolne akrobacije, da je človeku kar sapa zastajala. Sledila je točka, ki naj bi pokazala, kako izgleda bombardira-

nje, vendar je na žalost množica takoj pogruntala, da je bila znamenita »križarka« minirana. Zaradi močnega vetra je odpadla akrobacija artista Janeza Mrvarja, nakar se je začelo prevažanje potnikov. Za krožne polete se je oglasilo nad 100 potnikov tako, da so tri letala vozila neprestano do kasnega mraka.

Zvečer pa je priredil Aeroklub domačim in tujim gostom prijateljski sestanek z miznim prigrizkom v prostorih Avtokluba. Navzočni so bili odlični predstavniki, tako zastopnik vojnega ministra general Milojo Janković, general Pekić, bana, kateri je bil zadržan, je zastopal banški svetnik dr. Pfeifer. Mestno občino je zastopal župan dr. Puc s podžupanom prof. Jarcem, navzočni so bili častni avstrijski gostje, general Deutelmose kot predsednik O. V. G., dvorni svetnik Hoffman-Montanus kot zastopnik deželne vlade Solnograške, celovski župan Pichler-Mandorff in tiskovni referent koroške vlade Schneidbauer. Navzočni so bili tudi člani uprave Aeroputa iz Beograda s predsednikom Ljubo Novakovičem, predsednik JS, generalni tajnik TPD g. J. Poganičnik, podpredsednik Avtokluba dr. Pavlin in še mnogi drugi odlični gostje. Ob sestanku se je razvil živahen razgovor, ki je rodil načelen sporazum, da bo najbrže že v prihodnjih dneh otvorjena redna zračna zveza med Ljubljano in Sušakom in katera pride tudi za letošaj še za 14 dni od p. Promet na tej progi bi prav lahko trajal od 1. do 15. septembra s potniškimi letali tipa »Potez« za šest potnikov.

Davi so se odpravljali zastopniki avstrijskih tujsko-prometnih organizacij v spremstvu naših tujsko-prometnih funkcionarjev in podžupana prof. Jarca z avtomobilom v Logarsko dolino. Jugoslovanski odlični gostje pa so se dopoldne odpravljali z letali zopet nazaj v Zagreb in Beograd. Prav tako je odletela zagrebska eskadrila in lovci iz Novoga Sada.

Kaj bo danes?

Kino Kodeljevo: Ob 20.30: »Kraljica njegovega srca« (Liane Haid, K. Nagy). Znižane cene.

Upravnik policije g. Kerševan se je vrnil z dopusta in sprejema stranke ob običajnih urah.

Ameriški častnikar v Ljubljani. Znani ameriški častnikar Milton Broner je došel s svojo ženo v Ljubljano.

Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani. Popravni izpiti se bodo vršili dne 30. avg. od 8 dalje. Pismeni popravni višji tečajni izpit bo dne 29. avgusta ob 8, ustni popravni višji tečajni izpit bo dne 31. avgusta ob 8, nižji tečajni izpit pa dne 31. avgusta ob 10. Podrobnosti razpored je nabit na oglasni deski v šolskem posloppju.

Mladinci iz poštinske kolonije v Breznici se pripelje dne 23. avgusta 1933 z večernim vlakom ob 20.40 na Glavni kolodvor. Opozarja se starše, da pridejo po svoje otroke. — Mestno načelstvo.

Na Dunajski cesti kopljejo. Včeraj so delavci, ki grade temelje za krožno tramvajsko progo, pričeli kopati že na Dunajski cesti. Temelj za progo delajo dosedaj še v takem vrstnem redu, da redni tramvajski promet, kakor tudi drugi vozni promet nista ovirana.

Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marijin trg, in mr. Kurali, Gosposvetska cesta 4.

Dva prijeta tatova. Na Zaloški cesti je neki moški prejšnji teden ponujal na prodaj dva gonila jermena. Policija je mladeniča kmalu izsledila v podstrešju nekega skednja ter res našla pri njem dva precej dolga in okoli 3000 Din vredna jermena in dobro ohranjeno kolo. Prijeti možakar je trdil, da je en jermen ukradel svojemu očetu, drugega dobil od nekega neznanca, kolo pa da je kupil zopet od neznanca. Toda na opozorilo orož-

se je vedno bolj umikalo oziroma intenziviralo v vrtnarstvo, ostala življenjski element Krakovčanov in Trnovčanov. Prvi so bili zlasti ribiči, drugi čolnarji in par stoletij je trajala romantika ribiških »skatelj«, pa »malih« in »velikih« čolnarjev ter objestnih »fakinov« na Bregu, ki so pri Sifbirtu zajutkovali »žgance«, t. j. ocvrte piščance in rake ter jih zalivali z vinom. Toda prišla je raka kuga pred polstoletjem in regulacija Ljubljane in še tovarne s svojo nesnažo in so napravile konec ribiški idili. Dočim je s prvo lokomotivo južne železnice, ki je prekorčila Barje, odpiskalo čolnarski in fakinški romantiki, katere zadnji odsev je starejši rod še gledal na »Jeku«. Barski rob s svojo ilovico in Mestni log s cenenim kurivom, sta dala nekoč za Trnovo značilno opersko in lončarsko obrt, od katere tudi ni ostalo dosti več kot par nezastutih jam in ime Opearske ceste. Tam, na Gmajni, se dvigajo danes lepe hiše in vile, enako okrog nekdanjega mlina v Koleziji in zlasti na Mirju. Dočim se je severni rob župnije ob Rimski c. čisto pomestil in je krakovskotrnovsko jedro iz vaše naselbine postalo tipično predmestje, je ostal res kmetski najjužnejši del župnije, naselbine na Barju. Železna cesta, ki je usmerila razvoj Ljubljane na sever, je težko zadela staro Trnovo, ne da bi mu dala pravo nadomestilo. Prav radi oddaljenosti od železnice se tu ni ustalila industrija; naša fara je s šentjakobsko vred zaostala za razvojem ostalega mesta in če obsega njeno ozemlje dve tretjini mestne občine, tvori nje prebivalstvo komaj sedmi del vse Ljubljane.

Poleg šentpeterske je ostala trnovska župnija res »mestno najmanj pobarvani del Ljubljane«, domovina skromnega, malega in srednjega stanu. Ti ljudje so živeli do najnovejših dobe svoje posebno duševno življenje, čigar svetle in senčne strani nam riše avtor z vso ljubeznijo duhovnega pastirja, ki ob to blizu gledal, »kakor rod za rodom gine« in marsikaj lepega z njim. Kako so Kra-

Mariborske vesti:

Draginjski razred II. - dajatve I. razred

Združenje gostilniških podjetij v Mariboru je naslovilo na pristojna mesta spomenico, v kateri opozarja na krivico, ki se je napravila Mariboru s tem, da se mu nalagajo po zakonu o takсах dajatve I. razreda, dočim je uvrščeno mesto v II. draginjski razred. Vsi sedeži banovin so uvrščeni v I. draginjski uradniški razred, zraven še Zemun in Sušak. Pri dajatvah pa je uvrščenih v I. razred samo 6 banovinskih sedežev, zraven pa še iz nerazumljivih razlogov Maribor, ki nima pri draginjskih dokladah nobenih prednosti. Sedaj plačujejo točilci v Mariboru letne točilne takse 3000 Din ter osemkratno točilno takso kot trošarino, torej Din 27.000. Ako bi bilo mesto uvrščeno v II. trošarinsko kategorijo, bi znašale letno te dajatve le Din 14.000. Mariborski točilci plačajo letno 93 odst. več, kakor v Skoplju ali 170 odst. več, kot v Banjaluki, dasi sta omenjeni mesti uvrščeni v I. plačilni razred ter ima radi tega tamonjše gospodarstvo umevno večje dohodke. Še večja diferenca se

pokaže pri najnižji točilni stopnji, ki znaša v Mariboru 9000 Din, v primeri s Skopljem pa bi znašala le 4200 Din. Mariborski točilni obrati, od katerih je v I. razredu 4, v II. 14, v III. 56 in v IV. razredu 60 obratov, so plačali po uvedbi novega zakona o trošarini vsoto preko poldrugega milijona na trošarini, dočim bi morali v primeri s Skopljem plačati le okoli 800.000 Din. Take razmere so postale za mariborske točilne obrate nevzdržne. Dokaz temu je, da se je od začetka 1933 do sedaj že opustilo pet gostilniških obratov, na novo pa se ni otvoril še nobeden. Nazadovale je tudi število obratov v višjih razredih; sedaj se nahaja v I. razredu le še 1 točilec, Krivica, ki se dela s temi obremenitvami Mariboru, je tudi eden glavnih razlogov, da se branijo okoliške občine priključitve pod mesto. Breme točilcev, ki imajo v omenjenih občinah znatno besedo, bi se tako avtomatično povišala, dočim ne bi dobili za to nobenega nadomestila.

Nočno tržno življenje. Novi del Glavnega trga je dan in noč napolnjen z vozovi sadja, ki ga nudijo kmetje iz bližnje in daljne okolice meščanom na prodaj. V svitu obločnic se razvija na sadnem trgu živahno nočno kupčijsko življenje. Mariborci so se na nočni trg že navadili in številne gručice, ki jih sipljejo v poznih urah kinematografa in kavarne, se ustavljajo pri vozovih ter kupujejo sadje.

Tujsko-prometni urad rabimo. Letošnji Mariborski teden je pokazal, da rabi občina samostojno ustanovo, ki bi vršila propagando za tujski promet ne samo v tujini, ampak tudi v mestu samem v tem pravcu, da se med mariborskim prebivalstvom samim poglobi in razširi smisel za pomen tujskega prometa. Kakor doznavamo, se na mestni občini s takim načrtom že resno bavijo ter ga vsestransko razmatirajo.

Proti prodaji živil na trgu. Mariborski trgovci so po svojem zastopstvu podvzeli pri mestni občini korake, da se prepove prodaja delicatess na trgu. Navajajo predvsem prodajo sira, masla, jestvin in sličnih živil, ki bi se po njihovem mnenju morale prodajati iz higienskih razlogov v zaprtih prostorih.

Uspeš izlet se je vršil v nedeljo k Ribniški koči. Poln avtobus izletnikov se je odpravil iz Maribora do Ribnice na Pohorju. Izlet je pokazal, da bi se dalo v Mariboru po zgledu Ljubljane mnogo organizirati, kar bi bilo v korist izletnikom kakor krajem, kamor se izleti usmerjajo. Širša mariborska okolica ima nepoznanih krasot, ki še vse čakajo odkritja.

Nov tržni red se dovršuje na mestnem tržnem nadzorstvu ter pride v kratkem v razpravo pred tržni odsek in potem tudi pred javnost. Potreba po tržnem redu je občutna, ker so v veljavi na trgu še vedno določila iz predvojnne dobe, ki za sedanje čase v mnogih slučajih niso več primerna in odločujoča.

Kopalci so gažali... V nedeljo je doživela Drava gotovo rekordno število kopalcev. Res je bil čudež, da še ni bilo nobene smrtni nesreče, dasi je bilo veliko število takih, ki so »gažali«, to se pravi, da so že pili vodo ter jim je prišla pomoč v poslednjem trenutku. Enega takega gažalca so vlekli v nedeljo v Betnavskem ribniku, kjer je

nikov se je zgasil pri policiji kovač O. Ficingar iz Zagorja, ki je jermena spoznal za svojo last, ter je povedal, da sta mu bila ukradena dne 15. t. m., ko je bil z doma. Kolo pa je bilo prav tiste dni ukradeno litimskem cestarju Marku Brahunu. Moža, 21 letnega Poldeta Zavrla iz Dol pri Litiji, je policija izročila sodišču. — Drugi prijati tat je 16 letni V. M., ki so ga zasačili v nedeljo popoldne na podstrešju Breskvarjeve gostilne na Cesti na Loko, kjer je hotel krasti. Mladenec, ki je kljub svoji mladosti že nepopolnoljiv tat, je prišel policiji ravno prav. Iskala ga je, ker je pred kratkim pobegnil iz zaporov sodišča na Vrskem. Sodišče ga je namreč nameravalo odpraviti v polboljševalnico v Glinu, pa je ušel. Sedaj bo moral seveda tja.

Vlom v podstrešje. Hišna lastnica gospa Korzika na Bleiweisovi cesti 3 je zaznala, da je nekdo vlomil v nedeljo popoldne v podstrešje te hiše in odnesel Emi Skuti 2 kovačka in veliko blazino, v vrednosti 2000 Din. Vlomil je tudi v prostore dveh sosednjih strank, ni pa še znano, kaj je odnesel od tam.

Mestna ljudska kopel v Kolodvorski ulici bo radi čiščenja zaprta dne 22., 23. in 24. avgusta 1933.

LUSTROL

parketno voščilo z brizgaliko — je ideal vsake gospodinje. — Zahtevajte ga pri Vašem trgovcu

bilo kljub prepovedi polno kopalcev, drugega pa pri meljskem brodu. Obema je prišla pomoč še pravčasno. Ljudje so pač preveč predrzni in se spametujejo šele takrat, ko je že prepozno...

K »Maratonu«! Stari se opozarjajo, da se je v okviru tukajšnjega SSK Maratona otvorila juniorska sekcija za dečke od 14. do 18. leta. Redni treninji bodo ob sredah in sobotah od 3 naprej na Livadi, kjer se bodo prijavljenci tudi sprejemali.

Šolske vesti. Na I. drž. dekliski meščanski šoli v Mariboru se bodo vršili popravni izpiti dne 30. in 31. t. m. Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septembra, vselej od 8 do 12.

Sadje in grozdje. Mestno načelstvo opozarja prodajalce sadja in grozdja na določila mestnega tržnega reda, glasom katerega se mora vsak prodajalec sadja in grozdja na zahtevo tržnih organov ali policije izkazati s potrdilom pristojne občine, da je upravičen lastnik sadja ali grozdja. Tako potrdila so obvezna tudi za branjeve in trgovce. Na potrdilo mora biti točno označena vrsta in množina sadja oz. grozdja.

Filatelisti se organizirajo. Mariborski filatelisti zbirajo v četrtak zvečer ob 8 pri »Prlekovi« v Tattenbachovi ulici. Vrši se bo ustanovni občni zbor društva filatelistov v Mariboru.

Ukinitve pasjega zavora. Ker se že od maha ni pojavil v mestu Mariboru noben nov slučaj stekline, se ukinja strogi pasji zapor. Grizljivi psi (volčjaki, dobermanji) pa morajo še nadalje nositi nagobčnike. V veljavni ostane tudi prepoved jemati pee v gostilne, kavarne ali druge javne prostore.

Mestna občina ne jamči. Obiskovalci kopalnice na Mariborskem otoku se v smislu zadevnega razglasa mestne občine opozarjajo, da občina ne jamči za morebitne tatvine v kabinah in omarih, ker je vsakomur dana prilika, da shrani proti majhni pristojbini svoje vrednote v kopalniški pisarni. Občinstvo se nadalje opozarja, da so vrata kabin in omarih tako prirejena, da jih zamore vsakdo zapreti še s svojo lastno ključavnico (obeslenko).

Štorklja na cesti. V Koroščevo ulico je nenadoma zval reševalce telefon. Ob kraju ceste se je v gruči pomagajočih sočutnih žen zvijala v porodnih krčih 30 letna Eliza S. iz mariborske okolice. Bila je na potu v poročnišnico, pa jo je štorklja prehitela na cesti. Reševalci so jo zapeljali v bolnišnico.

Rapid: Maribor — 3:1 (0:1). V nedeljo popoldne se je odigrala na Rapidovem igrišču prijateljska tekma med ISSK Mariborom in SK Rapidom. Srečanje se je končalo z zasluženim zmago Rapida z rezultatom 3:1; Maribor je bil sicer v prvem polčasu boljši, v drugem polčasu pa je vidno popustil. Sodil je gosp. Jančič. Med tekmo je prišlo do burnih incidentov med občinovom. V predtekmi je rezervna Maribora porazila Rapido rezervno z 1:0. V tekmovanju za mladiški pokal sta se srečali dopoldne moštvi Rapida in Željeznikarja ter igrali neodločeno 2:2.

Cerklje ob Krki

Klicano je bilo zadnje nedeljo, da je izjemno stanje, ki je trajalo v naši občini od 25. maja (kaplan Tomazin in posestnik Andoljšek sta bila aretirana 21. ozir: 23. maja) končano.

Z urejevanjem hudournika je te dni pričela banska uprava v Pušči vasi, kjer ob nalih hudournik ekozi vas napravljala veliko škodo.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Dnevni »Slovenec« se dobi odslej vsaki dan v Katoliškem domu pri g. Zličarjevi. Segajte po njem. Številka stane samo 1 dinar.

Kulturni obzornik

TRNOVSKA ŽUPNIJA V LJUBLJANI

(Spisal Ivan Vrhovnik. — Strani 448 in 63 slik z zemljevidom.)

Trnovska fara je dobila knjigo, s kakršno se se more ponašati nobena v škofiji. Njen bivši župnik-zlatomašnik Ivan Vrhovnik je je poklonil plod mnogoletnega marljivega dela — obširno monografijo, kjer je opisana preteklost in sedanjost trnovske župnije, nje naselja in prebivalcev v vsem njihovem udejstvovanju. Temeljiti geografski uvod in pregleden zemljevid v merilu 1:35.000, ki ju je preskrbel dr. Jože Rus, izpopolnjujeta knjigo, ki se tudi sicer drži trdnih tal zemljepisnih spoznanj, v prijetno razliko od farnih zgodovinskih šole. Posebno vrednost ji dajejo številne slike, med njimi več redkih zanimivosti; le žal, da zaradi slabega papirja ne pridejo po zaslugi do veljave. To je edina slaba stran tudi na zunaj vzorno opremljene knjige, saj ji je dal vnanje lice sam mojster Plečnik.

Trnovska župnija je v marsikakem pogledu važnejši kos mesta, kot bi mislili in zato je naša knjiga za bodočo zgodovino Ljubljane eno temeljnih del. Po površini obsega ozemlje naše župnije kar dve tretjini vse mestne občine; na njenih tleh so se našli najstarejši sledovi prebivalcev-mostiščarjev, to priča še ohranjen zid o rimski Emoni in ko je srednjeveška Ljubljana v 13. stol. segla izpod Gradu na levi breg Ljubljane, se že omejejo nad Gradaščico prvi Krakovčani, ribiči in podložniki križevniške komende. Le malo mlajše je morda Trnovo, kjer je mestni magistrat naselil svoje čolnarje, prevoznike in opekarje in jim gospodaril kot zemljišna gosposka do konca fevdalne dobe l. 1848. Ljubljana je poleg poljedelstva, ki

kovci in Trnovci delali in molili, peli in se veselili, pa tudi trpeli pod udarci raznih šib: potresa in povodnji, požarov in boleznih ter vojnih stisk do zadnje najhuje — vse to beremo, večkrat z besedami udeležencev popisano. Skoraj četrtino knjige zavzema »Topografija«, ki popisuje iz ulice v ulico in od hiše do hiše stare dele župnije, in vsebuje polno dragocenih podatkov iz lokalne zgodovine. Če bodo to poglavje uživali predvsem ožji rojaki, bo zanimala zgodovina trnovske šole in cerkve tudi druge. Prav pred 180 leti je bila zgrajena prva trnovska cerkev, a prihodnje leto poteče 80 let, kar je škof A. A. Wolf blagoslovil temeljni kamen sedanji cerkvi. Trnovska župnija ima zahvaliti svoj postanek — kot njeni vrstnici šentjakobska in frančiškanska — reformam cesarja Jožefa II., ki jo je l. 1785 ločil od matrne stolne župnije. Vendar ji je skopost drž. blagajne, izpraznjene po francoskih vojnah, kmalu stregla po življenju, ki ga ji je obvaroval isti knezoškof Wolf, za kar ga avtor po pravici imenuje drugega utemeljitelja trnovske župnije. Med njenimi dušnimi pastirji je pa najzaslužnejši Frančišek K. Karun, ki ji je pastirsko celih 36 let in si postavil veličasten spomenik z novo trnovsko cerkvijo, ki jo je sezidal večinoma s prostovoljnimi darovi. Njegov pomočnik je bil svetniški Luka Jeran s svojimi zamorčki, od kesnejših kaplanov pa bodita omenjena le rajni prelat A. Kalan, čigar pridige še dobro pomnijo stari Trnovčani, in pa pesnik A. Medved.

Vrhovnikova knjiga je knjiga osnovne in najpristnejše domovinske ljubezni, ljubezni do domače hiše in fare, knjiga prave domačnosti in naplemenitejšje tradicije, ki ustvarjata organskim potom zavest skupnosti s širšo narodno celoto. Trnovska fara je srečno ohranila lep kos te tradicije in v Ljubljani bi le šentpeterska nudila še enako hvalažen objekt zgodovinarju. Trnovska jo je po zaslugi zlatomašnika Vrhovnika, rojenega šentpetersčana, prehitela, zato pa še ni našla svo-

jega poeta, kot ga je ona v Jušu Kozaku; morda ga ji pomaga obuditi prav ta knjiga? S.K.

I. Vrhovnik, Trnovska župnija se dobi pri g. Jakobu Dolencu, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 2098, in stane broj. 46 Din, v platno vez. 60 Din, v usnje vez. 90 Din.)

UČITELJSKI KONCERT

Ob priliki glavne skupštine JUJ, je 19. t. m. priredil zbor slovenskih učiteljev pod vodstvom svojega pevovodje Srečka Kumarja, koncert v dvorani na Taboru.

Koncert je bil v glavnem namenjen posetnikom skupštine, ki so se je udeležili iz vse Jugoslavije in je zasledoval tudi po svojem sestavu sporeda prikaz jugoslovanske glasbe zadnjega časa. Na sporedu je bil Lajovic s štirimi skladbami: Bpolest-kovač, Pastirčki, Kroparji, Medved z medom; Tajčević s l. delom svoje jedrnatne in arhitektonske jasne skladbe: Četiri duhovna stihja; Adamič s šestimi narodnimi za ženski zbor, Potrkani plesom, in Vragovo nevesto; Milojčević z Muho in komarcom; Osterc s skercozno skladbo: Ko sem jaz služil; Stolcer-Slavenski z Meknite se vi gore, in M. Hubad s tremi obdelavami slov. narodnih: Škrjanček poje, Gor čez jezero, Bratci veseli vsi. Spored je tedaj zajemal deloma prav nove, deloma pa že preveč ponavljane in ne najboljše skladbe, vsled česar zanimanje ni imelo prave napetosti.

Kar se tiče izvedbe, zna dirigent v skladbah najti njih muzikalne čare in jih s svojim izvajalnim aparatom z njimi skladno oblikovati. Vendar smo to pot pogrešali jasnosti in preciznosti. Zbor je bil nekoliko skrcen, pač pa še vedno v zvoku sočen, dasi malce nesorazmeren, v kolikor so možki glasovi (še bolj basi) nekoliko šibki v sorazmerju s krepkimi ženskimi glasovi.

Dvorana je bila nabito polna, splošno razpoloženje pa v sorazmerju z resnimi koncertnimi zahtevami ne ravno dovolj poglobljeno. — V.U.

Najmlajša „turistinja“ vrh Triglava

Jesenice, 20. avgusta.

Jesenice imajo zopet svojo senzacijo. Še ne štiri leta stara Sonja Copova, nečakinja našega znanega plezalca in filmskega igralca Joža Copaja, je preteklo nedeljo prispela na vrh Triglava. Dosežen je nov rekord, kajti mlajšega živega človeka še ni bilo na najvišjem vrhu naše domovine.

Oče, Avguštin Cop, znani prosvetni delavec v Krekovem domu, je pred nekaj časa tako tja v en dan rekel svoji mali hčerki: »No, če boš pridna, boš šla pa z menoj na Triglav.« Dostikrat se je Gustel pokesal, da je izrekel te besede; kajti oče ni imel več miru pred malo Sonjo. Nešteto krat na dan ga je vprašala, kdaj pojde na Triglav.

Ko se je novo športno društvo »Gorenjec« pripravljalo na skupni naskok na našega velikan, tedaj je tudi »deklica« napolnil svoj mali nahrbtnik in hajd na Triglav. Vse je obudovalo, s kakšnim pogumom se je deklica spenjala po Tomiškov pot od skale do skale.

Koledar

Torek, 22. avgusta: Timotej, mučenec; Hipolit, škof.

Novi grobovi

† Peter Zitnik. Na Hradskega cesti 39 v Ljubljani, je umrl kleparski mojster gosp. Peter Zitnik. Pogreb bo danes ob 6 popoldne v Štepanjo vas. Naj mu sveti večna luč! Zalujoci sorodnikom izrekamo sožalje!

† Gdč. Marija Bratož je umrla v ljubljanski bolnišnici, stara šele 19 let. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Naj počiva v Gospodu! Prizadetim svojem izrekamo svoje sožalje!

† V Zagorju je umrla 20. t. m. g. Marija Zimerman, posestnica in trgovka. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Naj počiva v miru! Zalujoci naše sožalje!

Ostale vesti

— Od ljubljanske sekcije JUU smo prejeli: Gospod Fran Erjavec na lanske banovinski skupščini ni kritiziral kot delegat sreskega društva Ljubljana okolica vzh. del predsednika in upravo sekcije, kakor je to sklenilo njegovo društvo, ki sploh o tej kritiki ni sklepalo in je ni poznalo ter jo je slišal predsednik društva šele 9 mesecev pozneje na seji častnega razsodišča. Društvo je pooblastilo gosp. Erjavca le, da kritizira proračun in glasuje proti njegovi odobritvi. Po incidentu, ki je nastal radi kritike, iznešen v skupščinskem odseku in ne na skupščini, je drugi dan pred skupščino prvi prijavil zadevo razsodišču gosp. Erjavca in šele nato predsedniku sekcije. Častno razsodišče je bilo izrečeno iz članov upravnega odbora, kakor to določajo pravila. Razsodišče so pa tvorili le člani, ki kritike prej niso poznali, ker ista ni bila iznešena pred delegacijo. Gosp. Erjavec je razsodišče, ki mu je bilo poimensko javljeno že meseca novembra, priznal in ga je osporil šele med razpravo 22. aprila 1933.

— Odlikovanje g. Arka. Prejeli smo: »Gleda na notico, katero je prineslo Vaše glasilo dne 17. avgusta 1933, da je na zahtevo g. ministra notranjih zadev razveljavljeno moje odlikovanje z redom jugoslovanske krone 5. stopnje, pojasnjujem, ker bi se lahko napačno tolmačilo, da je isto razveljavil vsled tega, ker isti red že posedujem in sem istega, ko mi je bil v drugo podeljen, vrnil. Za uslugo zahvaljujoč se beležim z odličnim spoštovanjem Ivan Arko ml., trgovec, Ribnica.«

— Drž. realna gimnazija v Novem mestu. — Vpisovanje v I. razred bo 1. septembra ob 8, vpisovanje učencev s tujih zavodov pa 3. septembra od 10 do 12. K vpisu morajo učenci prinesiti točno izpolnjeno, s 50 Din kolkovano in od staršev podpisano prijavo, zadnje letno izpričevalo in potrdilo o višini neposrednega davka. Druga navodila so razglašena na oglasni deski. Učencem se priporoča, da si davčna potrdila čimprej preskrbijo. Ravnateljstvo.

»ALGA« ZA MASAŽO PROTI REVMAZIZMU, ISIASU, BOLEČINAM V KOSTEH, ZBADANJU IN RAZTEZANJU MIŠIC.

Na dan roke izlize malo »ALGE« in drgnite s njo vzdolž mišic oni del telesa, kjer občutite bolečine. Ko se je dan ogrela in posušila, si zopet nalijte in drgnite. To ponavljajte večkrat, nato pa ovijte masirani del telesa z volneno krpo ali robcem. Masirati je treba dvakrat do trikrat na dan, a po potrebi še večkrat. Če po prvih masiranjih boste imeli prijeten občutek in olajšanje bolečin. Kakor hitro občutite najmanjšo nerazpoloženje, drgnite telo z »ALGO«, ker je to lahko začetek težje bolezni, ki se s »ALGO« odstrani.

»ALGA« se dobi povsod. 1 steklenica Din 14.—

— Na I. drž. real. gimn. v Ljubljani v Vegovi ulici se prične popravni izpiti, dne 24. avgusta popoldne. Nižji tečajni izpit se bo vršil 29. avgusta popoldne, višji tečajni izpit pa pismeni 28. avgusta, ustni 30. avgusta dopoldne. Razporedi so nabiti na šolskih deskah v Vegovi in Beethovnovi ulici. — Vpisovanje učencev v II. do VIII. razred bo 1. septembra dopoldne, v I. pa 2., 4. in 5. septembra po razporedu, ki bo objavljen na šolski deski. Učenci s tujih zavodov se bodo sprejemali 3. septembra dopoldne v ravnateljevi pisarni. — Ravnateljstvo.

— Na državni realni gimnaziji v Kranju bodo popravni izpiti 28., 29., 30. in 31. avgusta. Podrobní razpored je nabit na oglasni deski. Prijave morajo biti vložene 24. avgusta, pozneje vložene prijave se ne bodo vpoštevale. Vpisovanje za šolsko leto 1933-34 bo v tem ledu: 1. septembra od 7.30 dalje za učence I. razreda; 2. septembra od 7.30 II. razr.; 4. septembra od 7.30 za III. in IV. razr.; 5. septembra od 7.30 za V. do VIII. razr. Vpisovanje se bo vršilo v pritličju. Pri vpisu mora vsak učenec predložiti zadnje šolsko izpričevalo, pravilno izpolnjeno prijavo ter potrdilo o višini letnih davkov za odmero šolnine, novinci pa tudi knjični list. Prijava mora biti kolkovana s 30 dinarskim kolkom (tiskovine za prijave se dobe na šoli in v trgovinah). Ako imajo roditelji več otrok v šoli, plačajo za otroka v najvišji šoli celo šolnino, za ostale pa polovico šolnine. V primeru, da se otrok, ki bo plačal celo šolnino, ne bo vpisal na tukajšnji šoli, morajo ostali, ki bodo plačali polovico šolnine, poleg overovljenega z 10 Din kolkovanega prepisa potrdila o višini letnih davkov, predložiti tudi od roditeljev podpisano izjavo o tem, kje se bo vpisal otrok, ki bo plačal celo šolnino. Plačilo cele šolnine bo treba dokazati najkasneje do 1. novembra t. l. (Obrazec za izjavo se dobi pri šolskem slugi.)

samo skozi »okno« jo je moral oče prenesti.

Kritičen trenutek je nastal, ko se je naenkrat vaul dež in pričela biti toča, treba je bilo iskati zavetja pod skalami. Na snegu pod Kredarico je deklica seveda pričelo zebsti in mamica, ki je tudi naskakovala Triglav, jo je dobro zavila in nesla do koč. Od Kredarice na Mali Triglav so jo morali večinoma nositi, saj njene majhne nožice niso bile koe za odraslega človeka odmerjenim in v skalo vsekanih stopnjam. Od sedla na vrh Triglava pa je Sonja priplezala s lastnimi močmi. Videti bi jo morali, s kakšnim zanosom se je ozrla po celi trumi hribolazcev, češ se nikdar ni bilo mlajšega človeka tu gor!

Nato so jo privezali k strelovodu na Aljaževem stolpu ter jo slikali. S tem je bila dosežena višina 2864 mesto 2863 metrov. Ko bo leta 2000 današnja najmlajša turistinja stara 70 let (to ji namreč želimo), se bo gotovo z veseljem spominjala svojega prvega poleta na Triglav v letu 1933.

Vsak učenec mora pri vpisu plačati tudi 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učencev.

— Na državni učiteljski šoli v Ljubljani bodo popravni diplomski učiteljski izpiti 29., 30. in 31. avgusta. Ostali izpiti (popravni in razredni) rednih učencev pa bodo 1. in 2. septembra. Vpisovanje v I. razred bo 5. septembra od 9 do 12. Glasom odloka ministrstva prosvete bo letos otvorjen za celo dravsko banovino samo en moški oddelček z maksimalnim številom 80 učencev z nižjim tečajnim izpitom, ki imajo posluh in so telesno sposobni ter ne nad 17 let stari. Učence se ne bodo sprejemali. Vpisovanje v II. do V. razred učiteljske šole ter v II. do IV. razred deške in dekliške vadnice pa bo 7. septembra od 9 do 11 v dotičnih razredih. Pri vpisu v sleherni razred učiteljske šole se mora takoj plačati tudi predpisana šolnina. Natančen spored popravnih izpitov in vpisovanja ter podrobna določila o plačevanju šolnine bodo objavljena od 24. avgusta dalje v veži na moški in ženski strani šolskega poslopja. — Ravnateljstvo.

— Tehniška srednja šola v Ljubljani. Popravni diplomski izpiti se bodo opravljali v torek, 29. avgusta, popravni razredni izpiti pa v sredo, 30. in četrtek, 31. avgusta. Podrobní razpored je objavljen na šolski razglasni deski.

— Vpisovanje na državni konservatorij v Ljubljani se bo vršilo od 1. do 7. septembra od 9 do 12 v sobi št. 18 poslopja Glasbene Maticice v Gosposki ulici. Vse podrobnosti so začasno nabite na razglasni deski v veži poslopja v Vegovi ulici.

— Šola Glasbene Maticice ljubljanske začela z rednim poukom že 7. septembra. Vpisovanje bo 1., 2. in 4. septembra od 9—12 in od 15—17 v Matičnem poslopju v Gosposki ulici.

— Na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani (na Poljanah) se bodo vršili: a) razredni popravni izpiti 28.—30. avgusta t. l., b) popravni nižji teč. izpiti 28., c) popravni višji tečajni izpiti 30. in 31. avgusta t. l. Natančnejši razpored je nabit na razglasni deski v avli gimnazije. — Vpisovanje za šolsko leto 1933-34 bo 1. septembra t. l. za I. razred. Za II.—VIII. razred 2. septembra. Za učence in učenke z drugih zavodov pa bo vpisovanje 3. in 4. sept. t. l.

— Na državni trgovski akademiji v Ljubljani se vršijo popravni izpiti od 28. do 30. avgusta, dopolnilni izpiti absolventov dvorazredne trgovske šole za sprejem v III. razred trgovske akademije 28. in 29. avgusta po sporedu, ki je razglašen na uradni deski. Dijaki (-inje), ki želijo vstopiti v I. razred akademije, se morajo prijaviti v ravnateljevi pisarni v spremstvu staršev najpozeje do 30. avgusta do 12. Predložiti morajo izpolnjeno s 5 Din kolkovano prijavo, izpričevalo o prejšnjem šolanju in knjični list. — Vpis dijakov v višje razrede in dijakov sprejetih v I. razred, se vrši 1. in 2. septembra. Podrobnosti eo razvidne iz razglašene na uradni deski.

— Drž. dvorazredna trgovska šola v Ljubljani. Vpisovanje za š. l. 1933-34 bo 1., 2. in 3. septembra od 8—12. Prvotno je bilo objavljeno, da bo vpisovanje 4. septembra in ne 3., manjstrstvo pa je odredilo, da je vpisovanje 1., 2. in 3. sept. K vpisovanju za prvi letnik je treba prinesiti: 1. rojstni list, 2. izpričevalo o nižjem ali završnem izpitu, 3. prošnjo za sprejem, kolkovano s 5 Din, 4. davčno potrdilo o neposrednih davkih, na podlagi katerega bodo dne 6. sept. od 11—13 plačali šolnino (tisti(e), ki bodo sprejeti(e), s 150 Din vpisnine. Dne 6. sept. ob 11 bo na razglasni deski objavljeno, kdo je sprejet in kdo je odklonjen. Odklonjeni bodo dobili izpričevala in vpisnino pri šolskem slugi. K vpisovanju v drugi letnik je treba prinesiti: 1. prijavo za vpis, kolkovano s 50 Din; prijave se dobe pri šolskem slugi za 0.50 Din, 2. izpričevalo o dovršenem prvem letniku, 3. šolnino, ki se bo odmerila na podlagi davčnega potrdila, 4. 100 Din vpisnine. — Popravni izpiti bodo dne 28., 29. in 30. avgusta. Razpored je razglašen na črni deski. Prošnje morajo biti vložene do 25. avgusta. — Absolventi dvorazrednih trgovskih šol imajo pravico na dijaški rok. — Završni izpit v septemborskem roku se bo pričel 6. septembra ob 8.

— Pri slabem počutju je naravna »Franz-Josef« grenčica prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkoče in češče zanesljivo koristijo že male količine. Dopolni ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav milo učinkovanje »Franz-Josef« vode, ki je posebno izborna za nežni stroj ženskega telesa.

— Usmiljenim srcem. Prejeli smo: Dne 4. avgusta je Hanžar Antonu, gostilničarju v Večeslavcih, h. štev. 27, nenaden požar uničil stanovanjsko hišo, gospodarsko poslopje (stanovanjska hiša je bila lesena in je do tal zgorela). V stanovanju je zgorelo vse pohištvo, oprema, posteljnina, obleka, perilo, šivalni stroj, novo kolo, nadalje: seno, slama žito, moka, ki je bilo na podstrešju. Sedaj je s celo družino dobesedno brez strehe in kruha. Ker pa ima sedem otrok, izmed teh tri šolobvezne, prosí, da bi se mu prišlo koro na pomoč. Sprejme vsako najmanjšo stvar: obleko, možko ali žensko, perilo, posteljnino, obutev itd. Darovi pa naj bi se poslali na Upraviteljstvo šole v Pertoči, ker itak stanuje v šoli.

— Zahvala. Za vsa mnogobrojna ustmena in pismena preljubezniva voščila, ki so mi došla o priliki moje 70 letnice od dragih prijateljev, znancev in p. t. družtev, izrekam tem potom mojo srčno, globoko občuteno zahvalo. — Kamnik, 18. avgusta 1933. — Lovro Horvat, nadučitelj v pokouju.

— Luč s gora. Iz življenja mladega fanta. Spisal Fr. Heiser, D. J. Pošlovenil Jože Jagodič. S

šestimi slikami. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. Cena broš. 15 Din, vez. 22 Din. — Ni kmalu povesti, ki bi bila tako sodobna in tako fantovska, kakor »Luč s gora«. Mlad študent, ki ima verne starše, pride iz lepih, sončnih gorskih krajev v velenje. Vse mu je tuje, neumljivo. Njegovi tovariši bi ga radi spravili za seboj na kriva pota. Življenjsko resnično in psihološko globoko nam riše pisatelj boje mlade duše, ki pri vseh preračunanih zapeljivostih ohrani čistost in vero neoskrunjeno. Pri tovariših začne njegova fantovska pobožnost in odločnost imponirati, njegov ugled raste. Vsem, ki še niso popolnoma pokvarjeni, je ta mladi fant močna opora v borbi za krepost. Kakor, da bi čital zgodbe našega študenta, ki se ustavlja brezverskemu toku. Prevod je uglasen, lep. Za dijaké in druge fante prav zanimivo berilo.

— Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gnoloba v črevesu, žolnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleđa barva obraza izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz-Josef« grenčice s tem, da je izpijemo kozarec preden ležemo spat.

— Poletje je lepo, prinaša pa kot tudi ostali letni časi, razne nevarnosti človeškega zdravja. Tudi poleti niso izključena lažja ali težja prehlajenja, napadi mrzlice in celo vnetje pljuč. Nenadna izprememba temperature — iz vročega v mrzlo, bodisi voda ali zrak — v senci, hladnejši večeri in mrzle pižave, vlažna zemlja ali mokra trava, da celo prekomerne solne kopeli imajo lahko za posledico zgoraj navedene bolezni. Iz dozvedno brezpomembne nerazpoložnosti se razvijo večkrat večja zla in zato se v poletju ne sme zanemarjati niti lažjih prehladov. Radi tega se tudi v tem letnem času ne sme pozabiti dobrih lastnosti »Bayerjevih« Aspirin tablet.

— Redek jubilej. Štiri jubileje hkrati praznuje letos velenledna, širok vse Gorenjske dobro znana veletrgovina R. Thaler v Škofji Loki. Leta 1863, torej pred sedemdesetimi leti je ustanovila pok. ga. Marija Juvan svojo trgovino z manufakturnim blagom, ki jo je razširjevala in izpopolnjevala od leta do leta ter ji pridobila velik sloves po vsej okolici, ki je segal prav v zadnjo gorsko vas obsežnega škofjeloškega okraja. Ker tedaj po kmetih ni bilo podobnih trgovin, so raznašale razno manufakturno blago njene prodajalke, ki so obiskavale teden za tednom tudi najoddaljenejše vasi. S tem je bilo kmečkemu ljudstvu mnogočepomagano, ker mu ni bilo potreba za vsak predpasnik, vsako ruto ali kaj drugega hoditi v oddaljeno Škofjo Loko. — Drugi jubilej je šestdesetletnica rojstva (1873) sedanjega lastnika te trgovine, nad vse spoštovanega g. Rafkota Thalerja. Tretji jubilej: Leta 1883, torej pred petdesetimi leti je vstopil g. Thaler v trgovino pok. Franceta Lapajnetu v Idriji kot praktikant. Tam je dobil prve nauke v specijelki trgovini in v trgovini z idrijskimi čipkami, znanimi po vsem kulturnem svetu. Kot četrti jubilej naj omenimo, da se je naš jubilar leta 1905, torej pred 30 leti poročil s tedanjo gđ. Reziško, hčerko gori omenjene g. Marije Juvan. Kot izbornega trgovca ga je ga. tašča tudi takoj sprejela v svojo trgovino in mu zaupala vse trg. posle v nji. S svojim temeljitim strokovnim znanjem in izredno marljivostjo je dvignil njeno trgovino do sedanje veleobsežnosti. Pri tem težavnem poslu pa mu je za največjo vneto in požrtvovalnostjo pomagala njegova gospa soproga. V svojem erečnem zakonu je imel štiri otroke, od katerih še žive g. Rado, gđ. Elica in ga. Melita poročena s kapetanom g. Tomičem. Ti vsi so se po dovršenem svojem šolanju udeleževali v trgovini ter z vidnim veseljem pomagali svojim staršem, Gospod sin Rado pa se je za svoj stan pripravil tudi teoretično, saj je absolvirat trgovsko akademijo v Ljubljani in je danes glavna opora svojemu očetu ne le s svojo agilitnostjo, marveč tudi s svojo izredno inčiativnostjo. Poleg tu navedenih štirih jubilejev naj omenimo tudi še štiridesetletnico, odkar ta tvrda neprekinjeno trguje tudi z gđ. Ivanka Veharjevo iz Poljan, ki mu je ostala do danes zvesta odjemalka. — Obče spoštovanemu in nad vse priljubljenemu g. Rafkotu pa želimo prščno, da bi v zdravju in zadovoljstvu vžival sadove svojega neumornega dela v družbi svoje družine še mnogo mnogo let in doživel še marsikak nadaljni veseli jubilej.

— Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna »Franz-Josef« grenčica do urejenega delovanja želodca in črev.

Vzajemna pomoč

Člani »Vzajemne pomoči« se opozarjajo, da naj ne nasedajo raznim govoricam, ki jih razširjajo neupravičeni ljudje. Člani, ki želijo kakršnihkoli informacij, naj iste zahtevajo osebno ali pismeno v pisarni »Vzajemne pomoči«, reg. pom. blagajne v Ljubljani, Miklošičeva c. 16-11. Za vse informacije, ki jim jih daje kdorkoli izven pisarne, nova uprava ne prevzame nikake odgovornosti, ker ni nikogar pooblastila, da daje članom kakršnekoli informacije, izzeti niso tudi bivši zaupniki (agenti).

Nova uprava »Vzajemne pomoči« stremi za tem, da pridejo vsi njeni člani na solidni podlagi do svojih pravic. Kakor hitro bodo rešene vse tehnične ovire, prične nova uprava z rednim poslovanjem in bodo člani o tem pravočasno obveščeni.

Zaenkrat razpošiljamo članom oddelka za posmrtno obvestila o plačilu zaostale članarine, pozneje pa pričemo članse posamezno obveščati o plačilu posmrtninskih prispevkov, ki bo predvidoma dovoljeno na več mesečnih obrokih, da člani s tem ne bodo preveč obremenjeni.

Vsem onim članom, ki so sklenili zavarovalne pogodbe z »Vzajemno pomočjo« tik pred svojočasno uradno revizijo, izvršeno po kr. banki upravi Dravske banovine v Ljubljani in v vedlosti uradnega poslovanja in razpusta blagajne še niso prejeli članskih izkaznic (police), pošljemo iste potem, ko bodo odstranjene vse tehnične zapreke.

Ljubljana, 18. avgusta 1933.

Uprava.

Vrhnika

Policijska ura. Mislite, da pri nas nimamo »inteligentov«, ki kažejo svoje navdušenje za »lepo pesem« v času, ko vse najslavše spi? Da, neka »boljša« družba dela nemir, razgraja in vpije ponoči po Novi cesti v bližini šole, stebra naše narodne kulture. Ljudje se pritožujejo, da so takega »prisrčnega« petja že sili, kajti raje poslušajo miškanje domačih mačk, kakor pa mile glasove ponočnjakov. Veakdo si rad privoščí vsaj okrog ponoči prijetno spanje, zato naj bodo na eplošno željo javnosti prizadevi in nadalje bolj obzirni in naj svoje navdušenje prihranijo za kaj prijeten in zabaven izlet v svobodno gmajno, kjer jim nihče ne bo branil še tako »krasnega« nočnega koncerta.

Stražnik rešil častnika

Ljubljana, 20. avgusta.

Bilo je v soboto, ob dveh popoldne, ko prihaja dolenski vlak z glavnega na dolenski kolodvor. Po dolenski cesti je primarširala s strelšča četa vajakov in obstala pred spuščeniimi zatvornicami. Na čelu čete je jahal mlad častnik na iskren konju. Konj se je ustavil prav tako pred zatvornicami. Takoj za četo je privozil tramvaj in se moral sveda prav tako ustaviti. Naenkrat bušne izza grmovja in dreva ob progi lokomotiva z vlakom.

Častnikov konj se od nenadnega strahu vzpne in obupno zakrili s prednjimi nogami v zrak. Častnik ga s čvrsto roko prišli k tlom, toda konj odskoči z zadnjimi nogami ter se z eno zaplete v žično ograjo. Vojaki, ki so bili v pozoru in s puškami ter telečnjaki na hrbtih — se prvi trenutek umaknejo za korak. Konj v besnenju vrže častnika, ki se res ni mogel več obdržati, s sebo in le del trenutka je manjkalo, da ga ni stegnil in ubil. Vojaki niso mogli niti vreči pušk, da bi rešili brezmočnega in že ranjenega častnika. Tedaj pa skočila izza tramvaja naenkrat dva stražnika in prvi, večji in močnejši, nadzornik bližnje stražnice, se zakadi v enem same skoku kot tiger naravnost pred kopita besnečega in skakajočega konja, ga z močno roko obdrži v zraku, drugi stražnik pa s pomočjo vajakov, ki so se že osvestili, potegne izpod konja ranjenega častnika. — Konj pa, ko je videl odločnega človeka, držečega ga z roko, se kmalu pomiri. Vojaki mu izvečejo še ranjeno nogo iz raztrgane mreže. Častnik je bil rešen, čeprav je bil nekoliko lažje ranjen in seveda ves prašen. Konj sam pa je bil lažje ranjen na nogi.

Ves dogodek se je pripetil tako naglo in tako nepričakovano, da težko obloženim vajakom ni bilo mogoče prav nič pomagati smrtno nevarno ogroženemu častniku. Le gola sreča je tedaj pripomogla, da sta prišla prav isti hip po cesti oba hrabra stražnika, zlasti starejši nadzornik, in tako rešila častnika iz smrtno nevarnosti. Čeprav dogodek ni imel nobenih resnih posledic in ve zanj le malodko, vendar pa zaslužita oba stražnika resnično priznanje, če vsaj drugoga ne, kakor javno pohvalo, da sta se tako neustrašno izpostavila za življenje svojega sobližnjaka.

Celje

Smrtna kosa. V nedeljo zjutraj je umrla na Teharjih gospa Albina Bednak, žena tamkajšnje trgovca. Pokočno gospo je po dolgi in zavratni bolezni v najlepši dobi 35 let rešila smrt trpljenja. Pogreb pokojnice se vrši danes ob 9 dopoldne iz hiše žalosti na Teharjih na domače pokopališče. Naj ji bo lahka zemlja, težko prizadetemu gospodu soprogu izrekamo svoje globoko sožalje. — V celjski javni bolnišnici je umrla Marija Majer, 83 let, prevzeticarka iz Kočnice. N. v m. p.!

Vpisovanje v državno dvorazredno trgovsko šolo v Celju za leto 1933/34 bo 1., 2. in 3. septembra, vsakokrat od 8 do 11. Popravni izpiti se bodo vršili za 1. razred pismeni 28., ustni 29. avg., za 2. razred pismeni 30. in ustni 31. avgusta, vsakokrat ob 8. Prošnje, kolkovane z 5 Din in 10 Din je vložiti do vstetega 23. avgusta. Završni izpit se bo pričel 5. septembra ob 8. Prošnje za pristupitev k temu izpitu, kolkovane z 5 Din, je vložiti do 1. septembra. 15. septembra bo ob 8 otvoritvena služba božja v farni cerkvi, nato v šoli razdelitev učencev(k) po razredih in oddelkih, razglasitev urnika, šol. in disciplinarnega reda l. dr. 16. septembra prične redni pouk. Podrobnjša pojasnila so razvidna na uradni deski v šoli.

Pri kopanju popolnoma okraden. Včera med 10 in 11 dopoldne se je kopal v Savinji pri Ložnici Gramc Viljem iz Sv. Križa pri Krškem. Gramc je prišel, da bi obiral hmelj, toda zaradi premajhnega zaslužka se je vrnil peš domov in se hotel med potjo v Savinji kopati. Ker je na tistem kraju precej samotno, se je kopal popolnoma nag, medtem mu je pa nekdo z levega brega odnesel popolnoma vso obleko in vse dokumente, tako da je možakar ostal na licu mesta v Adamovi obleki. O zadevi je bila obveščena tudi celjska policija, ki se je potrudila dobiti za njega nekaj obleke, da se bo lahko vrnil domov.

Pomanjkanje Sava-cigaret. Kadilci se pritožujejo, da ni mogoče dobiti v Celju Sava-cigaret. Prosimo glavno tobačno zalogo, da ustreže upravičeni želji mnogostevilnih kadilcev, ki bi sicer radi kadili dražji tobak, pa žalibog zanj nimajo dovolj denarja.

Nedeljski sport. V nedeljo eta se vršili na Glaziji dve nogometni tekmi: dopoldne eta nastopila v prijateljski nogometni tekmi kombinirano moštvo SK Celja in rezerva vojaškega teama 39. pp. Rezultat je bil 5 : 4 (1 : 1) za SK Celje. Popoldne se je pa istotam vršila tudi prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in SK Olimpij, ki je končala z rezultatom 2 : 1 (1 : 0) za Olimp.

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 22. avgusta: 12.15 Reproducira glasba. — 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov. — 13. Časovna vremenska napoved. — 13.03 Reproducira glasba. — 19 Radio-orkester. — 20 Afriška verzeta (F. Terseglav). — 20.30 Prenos iz Zagreba: Koncertni večer. — 22.30 Poročila in časovna napoved.

Sreda, 23. avgusta: 12.15 reproducira glasba. — 12.45 novice iz današnjih dnevnikov. — 13.00 reproducira glasba. 19.00 Radio orkester. — 19.30 literarna ura (g. Lipah). — 20.00 koncert g. Milčevića — poje sevdalinke. 20.45 Radio orkester. — 21.30 Čas in poročila. — 21.45 Radio-jazz.

Drugi programi

Torek, 22. avgusta.

Belgrad: 19 Radio-orkester. — 20.30 Prenos iz Zagreba. — Zagreb: 20.30 Koncert. — 21.30 Vokalni koncert (sopran, bariton). — Dunaj: 19.30 Ciganske pesmi. — 21. Dunajska glasba (orkester). — Budimpešta: 13.30 Ciganska kapela. — 19.30 Vokalni koncert. — Leipzig: 13.45 Vokalni koncert. — 20.15 Radio-orkester s solisti. — London: 20. Koncert BBC orkestra s solisti (sopran, bas in klavir). — Praga: 19.45 Lepa Helena, opereta, Halevy. — Rim: 20.45 Orkestralni koncert. — Varšava: 20. Koncert orkestra s solisti. (Iz »Radio — Belgrad«.)

Sreda, 23. avgusta:

Belgrad: 20.00 koncert klavirskega kvarteta. 20.30 Traviata, opera, Verdi (plošče). — Zagreb: 20.30 Radio orkester. — Dunaj: 19.00 orkester. 21.55 plesna glasba. — Breslau: 21.10 simfonični koncert šlezjske filharmonije. — Brno: 20.00 koncert za čelo. 20.25 vokalni koncert. — Budimpešta: 20.00 orkestralni koncert. 22.35 ciganska kapela. — London: 15.15 orkestralni koncert. 16.45 koncert na orglah. 20.00 koncert orkestra kraljeve garde. — München: 19.00 simfonični koncert. 20.35 orkestralna glasba. — Varšava: 18.35 pesmi in arije. 20.00 klavirski koncert.

Rojenice Hitlerju niso prerokovale...

Marsikdo, ki so mu bile rojenice ob zibel napovedale, da se bo v življenju visoko povzpel, mora iti skozi revščino in nizkost, si kaliti značaj v ognju trpljenja, da je potem kos velikemu zvanju. Tudi Hitlerju se je v mladosti godilo hudo, vendar se zdi, da mu niso rojenice položile v zibel fuhrerstva, marveč so mu ga naklonile le časovne razmere in pa lastna — domišljavost, ki je ne motijo in ne ovirajo nikaki pomisleki. Neki Hanisch, ki stanuje v tesni ulici Leopoldovega okraja na Dunaju, v hiši, v kateri je zbrana sama revščina, pripoveduje: Menda sem eden izmed maloštevilnih ljudi, ki so poznali Hitlerja v mladih letih. Zdaj je tega že 24 let, odkar sem se bil z njim seznanil. Meseca avgusta 1909 sem bil prišel na Dunaj. V žepu nisem imel niti vinarja. Imel sem samo nekoliko naslovov in priporočil, med drugim naslov »herberge«, kjer je bilo mogoče dobiti brezplačno prenočišče. Prvo noč, ki sem jo tam prebil, sem se spoznal z mladim človekom, katerega edina obleka so

Najprej sem mislil, da je soboslikar, a na moje vprašanje se je strašno razjezil in rekel, da je v resnici slikar umetnik. Ker se mi je zdelo, da od slikarskega poklica ni kaj pričakovati, sem se odločil, da se morava lotiti česa drugega, koristnejšega, in začela sva iskati skromnejšega zaslužka. Iztepavala sva preproge, delala zdaj tu zdaj tam pri zidarjih in nosačih in vsak dan sva zaslužila nekaj novčičev.

Položaj se nama je začel iznenada boljšati in zaslužila sva toliko, da nama je vsak dan kaj ostalo. Hitler se je tedaj poenil, ni hotel na delo, marveč je sedel doma in samo premišljal o političnih stvareh. Ko je prišla zima, sem mu predlagal, da naj slika razglednice, katere sem jaz potem razpečaval. Pri tem delu mu je ostajalo veliko časa za politične pogovore. Njegovi politični nazori so bili takrat v popolnem nasprotju s politiko socialnih demokratov. Ni imel dobrega mnenja niti o krščansko-socialni stranki. Po njegovem mnenju »cilj posvečuje sredstva«, in trdil je, da more iti politik po kakršnekoli potu, tudi zlem, svojim ciljem nasproti.

Takrat mi je Hitler često predlagal, da bi skupaj osnovala novo politično stranko. A nikakor nisem mogel zvedeti od njega, kako si to novo stranko zamišlja. Sploh ni bil sposoben, da bi sam kaj storil, marveč je samo kritikal.

Svoje kupčije je delal skoraj samo z judi, katerim je prodajal svoje razglednice. Značilna poteza njegovega značaja je bila, da je zelo občudoval plemstvo. Dostikrat je razlagal, kako je aristokracija po stoletni selekciji dosegla prirojeno plemenitost.

Drugi predmet, ki se ga je mimo politike rad loteval, je bila vera. Ni skrival svoje mržnje proti katolicizmu in je naglašal, da je luteranstvo za Nemčijo najprimernejša vera. Obenem je pa trdil, da »krščanstvo Nemčiji ni prineslo nič dobrega«.

Ves svoj denar je izdajal za časnike in — slaščice, ki jih je pojedel neverjetne količine.

Nekoč mi je Hitler zaupal še drug svoj sen. Hotel je naslikati velik akvarel — palačo avstrijskega parlamenta, ki mu je posebno dopadla. Pripravljal se je, da proda svojo mojstrovino v eni najboljših trgovin na Ringstrasse. Toda tam slike niso hoteli sprejeti niti v dar. Nazadnje me je Hitler prosil, da prodam sliko za vsako ceno. Storil sem tako in iztržil za njegovo »mojstrsko delo« 12 kron, ki sem mu jih tudi izročil. Hitler se je nad tako nizko vsoto silno razjutil in trdil, da sem bil dobič za sliko najmanj 50 kron. Zaradi te stvari sva se kregala več dni zapored, naposled pa sem za vedno odšel od njega.

Več let nisem o Hitlerju ničesar slišal. Šele leta 1920 sem zopet naletel na Hitlerjevo ime, ko je začel svojo politično pot v Nemčiji; a nisem se zmenil zanj, ker nisem vedel, da je to moj bivši tovariš.

Svojevrsen cirkus

V ameriškem mestecu Gainesville v Texasu imajo cirkus, kakršnega bo komaj še najti kje drugod na zemeljski obli. Cirkus je stalna mestna ustanova in v njem nastopajo samo domači občani, ki se čez dan posvečajo vsem mogočim pridobitnim poklicem. Demokratično načelo je do skrajnosti izvedeno. Tako je med cirkuski klovni 65 letni sodnik Mitchell, potem en zdravnik in še 45 drugih uglednih meščanov. V Texasu se razumejo na konje in se pri predstavah ne dajo s čimerkoli zadovoljiti. Vodja in učitelj za jahaške točke je urednik krajevnega lista. Akrobate ima »na vrvi« trgovci s sportnimi potrebščinami, v orkestru tolče na pavke bančni ravnatelj in ravnatelj celokupnega podjetja je lastnik — pogrebnega zavoda, ki pa doslej od cirkusa ni imel za svoj zavod nobenega dobička, ker se ni še nihče ponesrečil.

Bravo, Hitler!

Policijski poveljnik v Erfurtu je izdal naredbo, da naj se prepreči in odpravi nemoralna in za žene nedostojna navada kajenja. Lastniki kavarn morajo na vidnih mestih nabiti plakate z napisom: »Prosim dame, naj ne kadijo!« Vsak Nemec je pozvan, da tudi sam s svoje strani stori vse, da se ta grda in za nemško ženstvo nedostojna navada zatere. — Bravo, Hitler! Mi bi le še dodali, da je kajenje grda, nespodobna, razsipna in zdravju škodljiva razvada ne le za nemško ženstvo, marveč za vsako ženo in dekle. Dovolj denarja in zdravja poženo s tobakom že moški, zdaj naj zastrupljajo in zasmrajajo domove z nikotinom še ženske! Stran s to sramoto tudi pri nas!

Zvočni telefon: sestoji iz občutljivega namiznega mikrofona in zraven stoečega zvočnika. Slušalke so odveč, poslušalec se more v prostoru svobodno gibati; poročilo more istočasno poslušati več oseb. Lep napredek!

bile raztrgane hlače. To je bil Hitler. Navdušeno je govoril o Nemčiji. V pogovoru je priznal, da živi od milodarov, ki si jih izprosi na ulici. Delil sem z njim kos kruha, edino, kar sem imel. Rekel je, da ves dan ni nič jedel.

Vsak dan sva si morala iskati kakega zaslužka, ker v prenočišču je bilo mogoče prenočevati brezplačno samo nekoliko dni. Vprašal sem Hitlerja, kaj zna delati, in odgovoril mi je, da je — slikar.

Vratolomne umetnije v zraku: neki ameriški akrobat je te dni nad Los Angelesom v letečem letalu nataknil na vrat zanko sedem metrov dolge vrvi, ki je bila privezana na letalo, in se spustil nizdol. Tako je visel med nebom in zemljo brez dihanja celo minuto, nato se pa sam potegnil nazaj v letalo.

Konjenica moderne vojne: tanki. Ti jekleni nestvori so hitrejši kakor konji, skoraj neranljivi in neudržno sipljejo pogubo in smrt. Slika nam kaže oddelek tankov na sedanjih angleških manevrih pri Hampshire-u.

V spomin 500 letnice Sv. Štefana na Dunaju je izdelala dunajska kovnica plaketo, ki ima na eni strani vpodobljeno dunajsko stolnico, na drugi pa doprsje kardinala dr. Innitzerja.

Irski ministrski predsednik de Valera je zvest sin katoliške cerkve in prakt. a kristjan. Na sliki ga vidimo v slovesnem predsedniškem oblačilu pri službi božji.

Rusija se avtomobilizira

Ogromna prostranost Rusije še davno ne bo nasičena s prometnimi sredstvi. Za avtomobil je tam še sto možnosti razvoja. Domača avtomobilska industrija ne more zadovoljiti vsega poprašenja. Zdaj so sovjeti sklenili, da pospešijo v avtomobilskih tvornicah »Stalin« (preje AMO) v Moskvi proizvodnjo od 30.000 na 50.000 letno. Obenem uredijo pri podjetju nove socialne ustanove: novo velekuhinjo za 25.000 oseb, ambulatorij, klube, stadione, otroške vrtce, domove za dojenčke, stanovanja za strokovnjake, delavce itd. Vsi stroški za povečanje tvornic so proračunjeni na 110 milijonov rubljev. Tako poroča sovjetska agentura, ki pa o lakoti milijonov molči ko riba.

Nov napredek v cestnem prometu: električni omnibusi brez tračnic. Vozila dobivajo pogon po žicah nad cesto, teko pa neposredno po cesti brez tračnic. To najnovejšo prometno sredstvo je znatno ceneje kakor cestne železnice in omnibusi na bencinski pogon.

Pomoč za stradajoče v Rusiji

Dunajski nadškof kardinal Innitzer je počel veliko gibanje za pomoč gladujočim milijonom v Rusiji. V proglasu opozarja, da bo lakota v Rusiji v kratkih mesecih dosegla svoj višek. Kardinal se obrača predvsem na Mednarodni Rdeči križ in druge uradne činitelje, da naj s sovjetskimi oblastmi dogovore vse potrebno, da pomoči ne bodo delale ovir. Na Dunaju se ustanovi odbor, v katerem bodo zastopane vse tri veroizpovedi: katoliška, pravoslavna in jidovska. Tajnik kongresov evropskih narodnosti dr. Ewald Ammende je izdal spomenc, v kateri naglašajo, da utegne letošnji pridelek v Rusiji zadostovati do decembra, nakar nastane splošna lakota. Pomoč, ki se pripravlja, mora biti zgolj človekoljubnega značaja brez vsake politične primesi.

Odiseja budista, ki je postal jezuit

Misijski časopisi objavljajo zanimivo duhovno odisejo japonskega jezuita patra Ksaverja Abeja. Ta pater je prehodil celo lestevico filozofskih sistemov od budizma preko Nietzscheja, Schopenhauerja, Tolstoja, metodizma, protestantskega racionalizma, preden je prestopil v katolicizem. Kot slepec je tipal skozi vse sisteme, iskajoč resnico.

Kot otrok doma ni užival nikake pozitivne verske vzgoje, vse verovanje družine je obstajalo kvečjemu v tem reku: »Bodi zvest cesarju in stori kaj velikega!« Z 18 leti je nevarno zbolel. Bolezen ga je dovela na spoznanje samega sebe, svoje lastne nemoči in minljivosti vsega, kar ga je obdajalo. Skoraj v obupu nad preizkušnjami se je zatekel k religiji. Javro je bil še budist, toda ta budizem mu je nudil le malo zaslombe. Zato se je obrnil k filozofiji zapada, o kateri je upal, da ga bo rešila notranje negotovosti. Čital je najprej Nietzscheja in Schopenhauerja, prvi knjigi, ki jih je mogel dobiti v roke, toda njih vsebina ga je gnala le še v večji obup. Poleg budistične nirvane sta mu ta dva filozofa pesimizma le še znova ponovila, da naše življenje nima nobene vrednosti. Šešoma se mu je zdravje toliko poboljšalo, da je lahko nadaljeval svoje prekinjene študije. Mati mu je ob tej priliki poklonila knjigo evangelijev, ki jo je sama prejela, ko je obiskovala metodistično šolo. Mladi akademik jih je čital z zanimanjem in nato sam šel še dalje. Prečital je še Tomaža Kempčana »Hojo za Kristusom« in Avguštinove »Izpovedi«. Nato mu je oče dovolil študirati krščansko filozofijo. Odšel je v Tokio, se vpisal na katoliško univerzo in se nastanil pri metodističnem pastoru, ki ga je naslednje leto krstil. Kmalu je opazil razliko v razumevanju krščanstva med svojim stanodajalcem in med učitelji na univerzi. L. 1916 se je odločil stanovati v internatu pri univerzi in leto nato je prestopil v katolicizem. Nato je vstopil v jezuitski red in leta 1929 je bil posvečen za duhovnika.

Lunačarski, dolgoletni sovjetski komisar za prosveto, ki je imenovan za sovjetskega poslanika v Madridu.

Moskva se bohoti

Moskva, kjer je bilo l. 1920 1.027.336 prebivalcev, šteje danes nad tri milijone duš. Sovjeti so izdelali načrt za Velemoskvo, ki naj dobi šest kolodvorov in celo vrsto nebotičnikov za javne organizacije. Za letos je v proračunu 175 milijonov rubljev za nove stanovanjske hiše.

Ameriški dolarski mogotec na potovanju po Švici slikarju:

»Čemu pa se trudite s slikanjem, ko je slik naprodaj, kolikor hočete?«

Dohodki naših carinarnic višji

V maju, juniju in juliju mesecu so se dohodki carinarnic na ozemlju dravske banovine v primeri z lanskim letom zvišali. Tako so lansko leto naše carinarnice inkasirale v maju 13.391.168 Din, letos pa v istem mesecu 14.228.916, to se pravi 897.748 Din več; v juniju lanskega leta so znašali dohodki 11.550.573, letos pa 12.854.196, to je 1.303.622 Din več; v juliju lanskega leta 13.070.519, letos 13 milijonov 290.438, to je 219.889 Din več kakor lansko leto. Toda pri tem moramo upoštevati, da ne izvira to povišanje dohodkov samo iz povišanja dohodkov iz carin, temveč v prvi vrsti gre to povišanje skupnega davka na poslovni promet. Ta je bil namreč med tem časom povišan za 100%. Tako je ta davek vršel lansko leto v maju 1 milj. 423.169 Din, letos 2.730.830, to je 1.315.613 Din več; v juniju lanskega leta 1.336.117, letos 2 milj. 375.253, to je 1.039.136 Din več; v juliju lanskega leta 1.368.898, letos 2.597.270, to je 1.229.017 dinarjev več.

Če si zdaj ogledamo dohodke iz carin samih,

Carine na papir draga plat zoon

Tiskarjem, ki so zahtevali znižanje carin na uvoz papirja, odgovarja v »Jugoslovenskem Lloyd« (19. avgusta) dr. C. P., češ, da so carine na tiskovni papir v Jugoslaviji v primeri z drugimi državami zelo nizke. Na rotacijski papir je v Jugoslaviji za 100 kg 11 Din carine, v Nemčiji 88, na Madžarskem 90, v Avstriji 90, v Belgiji 100, v Italiji 128, na Poljskem 136, na Češkoslovaškem 184, v Švici 328, v Romuniji 343 Din. Na nesatirirani tiskovni papir plačajo v Nemčiji 88 Din carine, v Avstriji 90, v Jugoslaviji 132, na Poljskem 190, v Italiji 192, na Češkoslovaškem 264, na Madžarskem 270, v Švici 328, v Romuniji 343, na Bolgarskem 428, v Grčiji 438. Za ves ostali tiskovni papir znaša carina v Nemčiji 159, v Jugoslaviji 178, v Italiji 192, Avstriji 225, Češkoslovaški 264, na Madžarskem 315, v Švici 411, Bolgariji 428, Grčiji 438, Poljski 594, Romuniji 601. Carine na knjige v Švici za melko vezane 85 (trdo vezane 89), v Italiji 174 (279), Grčiji 1169 (1169), v Jugoslaviji 1320 (1650), v Romuniji 3520 (3960) in v Belgiji 3941 (3941). Clankar je mnenja, da je vzrok krize v papirni industriji, in sicer je to padeč konsuma papirja v vsej naši državi. Pred dvema letoma je znašala uporaba papirja 3,1 kg na glavo letno, lansko leto pa komaj 1,7 kg na glavo, to se pravi, da je konsum padel za 45%.

Slaba letina na Češkoslovaškem

Zatec, 18. avg. Na hmeljskem trgu ni bilo v preteklem tednu posebnih izprememb. Kupčija je bila zelo skromna. Lanski hmelj notira nominalno 1700—2000 Kč, iz leta 1931. 600—650 za 50 kg, k temu je treba prišteti še 1% prometnega davka. Do danes je bilo na hmeljski postaji zamamovanih 48.116 bal, to je 112.115 centov po 50 kg hmelja iz leta 1932. Hmeljski nasadi trpijo radi suše, zginile so sicer bolezni in vsi škodljivci, toda sad je precej trpel. Letos bo kakovost hmelja sicer dobra, po količini je pa letina zelo slaba. Zetev se bo začela v ponedeljek 21. avgusta. Splošno bo pridelek precej izpod srednje letine.

Nagrade plemenskih konjev

Konjersko društvo za Dravsko banovino priredi letos premovalje plemenskih konjev pod običajnimi pogoji in sicer:

Ljutomer: dne 31. avgusta na Glavnem trgu, začetek ob 8 za okraj Ljutomer.

Sv. Lenart Slov. gorice, dne 12. septembra, začetek ob 9 na Posojilniščnem dvorišču za okraj Maribor levi breg.

Moškanje, na občinskem pašniku, dne 13. sept., začetek ob pol 9, za okraj Ptuj.

Beltinci, pri cerkvi, dne 14. septembra, začetek ob pol 9, za okraj Murska Sobota in Dolnja Lendava.

Sv. Jernej na Dolenjskem, na sejmišču, dne 18. septembra t. l., začetek ob pol 9, za okraja Krško in Brežice.

JAJČNO TRŽNO POROČILO.

Jugoslavija lahko izvaža vsled nove trgovske pogodbe z Nemčijo v Nemčijo 60% lanske količine in sicer od 1. sept. naprej po RM 40 in od 1. okt. naprej po RM 30 uvozne carine za 100 kg netto. V poštev pa pridejo samo polna sveža jajca od povprečne teže 52 do 53 kg. Drobnja jajca, umazana in plavčali se ne smejo več dokladati. Ker je pod temi pogoji izvoz v Nemčijo mogoč, je tudi povpraševanje že sedaj iz Nemčije živahno. Produkcija je pa

ugotovimo naslednje številke: v maju lanskega leta so carine na uvoz dale 206.127, letos 217.171 zlatih dinarjev, to je 11.044 zlatih Din več. Carine na izvoz so znašale v maju lanskega leta 88.875, letos 2.086 zlatih Din, to se pravi, da so bile carine na izvoz za 1.196 Din višje. Skupno, to se pravi carine na uvoz in izvoz so v maju letos vrgle 12.240 zlatih Din, ali, ako prištejemo k temu azijo, v znesku 127.024 dejansko inkasiranih 139 tisoč 264 Din več. V juniju so carine na izvoz prinesle letos 267.014, to je 3.899 več kakor lansko leto, carine na izvoz letos pa so bile za 603 višje, donos carin za junij na izvoz in uvoz je bil torej za 4.502 zlatih Din višji kakor lansko leto. Ako prištejemo k temu azijo 356.792, dobimo prebitok 361.294 Din. V juliju so bili dohodki iz carin na uvoz letos nekoliko nižji kakor lansko leto, na izvoz pa za 916 Din višji. — Davek na luksuz je vršel letos meseca maja 142.393 Din, junija 148.360 Din, julija pa 106.919 Din.

tudi jako mala in so cene zelo poskočile. Tako je v Švici tekem enega tedna cena poskočila za 10 šv. frankov pri zaboju. Tendence je jako čvrsta in se plačujejo jajca že po 10 Din za kg in še več.

Prvi kongres slovenskih običajskih hranilnic bo 10. septembra v Krakovu. Kakor poročajo iz Prage, se bo kongresa udeležilo močno odposlanstvo Zveze češkoslovaških posojilnic.

Uradni dan Zbornice za TOI, ki bi se imel vršiti v sredo dne 23. avgusta 1933 v Mariboru, se iz službenih razlogov ne bo vršil. Prihodnji uradni dan bo v sredo dne 30. avgusta istotam.

Oferina licitacija. Dne 9. septembra se bo vršila pri dravski delavnici v Ljubljani offerna licitacija glede dobave 4110 komadov vijakov, 3000 komadov matice, 10.300 komadov podložnic, 4800 komadov zakovle, 9000 komadov vijakov za les, 2755 kg raznega železa, 50 kg jekla, 300 kg karbid, 150 kub. m kisika, 25 kg tovotne masti, 25 kg petroleja, 51 kg krede, 10 garnitur zavojnih sveč, 55 kg žebeljev, 200 pol steklenega papirja, 10 žopičev in 50 kg usnja.

Dobave. Gradbeni oddelek ravn. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 25. avg. ponudbe glede dobave 9489 kub. m hrastovega lesa. — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 30. avg. ponudbe glede dobave 1000 kg bencina, 3 obesnih verig in 2 členkov za iste; do 6. sept. pa glede dobave 10 tisoč kg bukovnega oglja.

Razstava zelenjave na jesenskem velesejmu v Ljubljani od 2. do 11. septembra t. l. bo pokazala našim zelenjadarjem, pa tudi kmetijskim vrtnarjem, katero zelenjavo moramo v današnjem času gojiti s posebnim ozirni na pospeševanje tujeskega prometa. Gotovo je važno tudi vprašanje vpeljave dobrih vrst za večje pospeševanje te panoge. Prihodnji zelenjadniki bodo razkazali tukaj svoje uspehe zadnjih dveh let.

Borzo

Dne 21. avgusta.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2817.68—2928.90, Berlin 1965.60—1976.49, Bruselj 801.35—805.29, Curth 1108.35—1113.85, London 189.36—190.96, Newyork 4186.05—4214.31, Pariz 224.88—226, Praga 170.01—170.87, Trst 301.57—303.97, avstr. šiling v privatnem kliringu 8.75, grški boni 37.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.844 Din. Grški boni so neznatno porasli od 37 do 38 na 38 do 39. Šiling je porasel od 8.64—8.74 na 8.70—8.80. Zaključeno 7500 šilingov po 8.75.

Curth. Pariz 20.2875, London 17.115, Newyork 378.50, Bruselj 72.275, Milan 27.25, Madrid 43.90, Amsterdam 209.15, Berlin 123.40, Dunaj 72.94 (76.625), Stockholm 88.25, Oslo 86, Kopenhagen 76.50, Praga 15.84, Varšava 57.85, Atene 2.95, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 52—54, vojna škoda 247.50—249, okt. 249 bl., dec. 248—249, 7% Bler. pos. 34—34.50, 8% Bler. pos. 35—37, 7% pos. DHB 48.50, 6% begl. obv. 37 den., Dunaj-Zagreb 870—880, Dunaj-Belgrad 855—865, Grčija-Zagreb 38—39.25, Grčija-Belgrad 38—39. — Dejnice: Priv. agr. banka 23.40—23.52, Sečera Osijek 160—180, Trboveljska 125 bl., Izis 23.35, Impex 50 denar.

Belgrad. Narodna banka 3740 bl., Priv. agrar. banka 232—233 (233, 232), 7% inv. pos. 53.92—54.50 (55, 53.50), agrarji 29—30 (29.50), 6% begl. obv. 38—38.75 (40, 38.70, 38.25), vojna škoda prompt

246—247.50 (250, 247), dec. 248—249 (250, 247), 8% Bler. pos. 37—39 (37), 7% Bler. pos. 37 blago, 7% pos. DHB 48.50—50 (49).

Zitni trg

Ljubljana. Koruza suha, zdrava, promptna dobava, 105—107.50, avgust 112.50—115, pšenica nova srem., 78/79, 2% 140—142.50, baranjska nova, 78/79, 2% 142.50—145, bač. nova, 79/80 152.50—155, moka bač., 0, iz nove pšenice 315—320, ban., 0, iz nove pšenice 325—330.

Novi Sad. Pšenica bač. okol. Novi Sad 100—102.50, srbač. 100—102.50, bač. okol. Sombor, gor. bač. 102.50—105, bač. potiska 102.50—107.50, gor. ban. 100—102.50, srem., slav., južban. 92.50—95, oves bač., srem., slav. 55—57.50, ječmen bač., srem. novi 64—65 kg 60—62.50, koruza bač., srem. 61—63, bač. okol. Sombor 62—64, slav. 64—65, ban. 59—61, bač. ladja Donava, Tisa, Begej in Sava 65—67, bač. bela 68—70, moka bač., ban. nova Og. Og. 205—225, 2. 195—205, 5. 165—185, 6. 135—155, 7. 95—105, 8. 50—52.50, srem., slav. nova Og. Og. 195—210, 2. 175—190, 5. 155—170, 6. 125—140, 7. 90—100, 8. 50—52.50, fižol bač., srem. beli novi 2% 92.50—97.50, otrobi neizpremenjeni. Tendence slaba. Promet: 86 vagonov.

Budimpešta. Tendence nejasna. Promet živ. — Pšenica okt. 8.18—8.35, zaklj. 8.20—8.21, marec 9.34—9.40, zaklj. 9.34—9.35, rž okt. 5.15—5.20, zaključek 5.19—5.20, marec 5.95—5.98, zaklj. 5.98—6—, koruza sept. 7.13—7.15, zaklj. 7.15—7.20, maj 7.67—7.76, zaklj. 7.72—7.74.

Chicago. Pšenica maj 93, sept. 88.25, dec. 96, koruza maj 53.50, sept. 55, dec. 57, oves maj 43.125, sept. 47.25, dec. 50.25.

Winnipeg. Pšenica okt. 70.750, dec. 73, marec 78.25.

Sport

SVETOVNI REKORDI V LAHKI ATLETIKI

Mednarodna lahkoatletška zveza preizkuša in priznava vsaki dve leti nove svetovne rekorde na osnovi tozadevnega materiala. Ako je prav vse v redu, kakor to predpisujejo pravila, potem šele prizna dosežene rezultate za nove svetovne rekorde. Zadnja lista svetovnih rekordov datira iz leta 1932, ki je bila priznana o priliki zadnje olimpijade in tudi rekordi, ki so bili doseženi na olimpijskih igrah samih so že vpisani v listi. Niso pa navedeni rekordi, ki so bili doseženi na olimpijskih igrah samih, so že vpisani v listi. Niso pa navedeni rekordi, ki so bili doseženi na olimpijskih igrah pa do danes tako, da je uradna lista svetovnih rekordov dokaj nepopolna.

Na kratkih progah 100 in 200 m se bje boj po desetih sekunde. V uradni listi je na 100 m priznan rekord z 10.3; Metcalfe in Tolan pa sta pretekla to progo že v 10.2. Na 200 m je Metcalfe teklen 20.3 sek., dočim je uradni rekord še vedno 20.6, isto je s 400 m progo, za katero je porabil Carr 46.2 sek. Isto velja za 800 m. Francoz Ladoumègue ima rekorda na 1000 in 1500 m s časom 2:23.6, odnosno 3:49.2, vkljub temu, da je pred kratkim novozelandski Lovelock postavil rekord na eno miljo s časom 4:07.6, ki je boljši od časa na 1500 m. Na dolgih progah pa še vedno Norimi dominira. On drži še vedno te rekorde: 3000 m: 8:20.4; 10.000 m: 30:06.02; 15.000 m: 46:49.6; 20.000 m: 1:04:38.4 ur; tek ene ure: 19.210 km; K temu je prišteti še rekorde na 5, 6 in 10 milj., medtem ko je Isohallo

postavil pred kratkim na 4 mlje nov svetovni rekord s časom 19:01. Pri teku na 110 m čez zapreke je rekord s 14.4 sek. Toda Amerikanci Beard, Saling, Meier in Keller so že opetovano tekli omenjen progo v času 14.1 sek. Stafeto 4x100 m 4x400 m držijo s krepko Amerikanci s časom 40 sekund, odnosno 3:08.2 Stafeta 15:55.6.

Pri skoku v višino je še vedno v veljavi rekord Osborne-ja s skokom 2.03 m, čeprav je njegov rojak Marty preskočil letos 2.045 m. Isto je z Millerjem rekordom v skoku s palico 4.31 m, dasiravno je Graber že skočil 4.32 in 4.37 m. Edino Japonca Nambu-ja v skoku v daljavo 7.98 m in v troskoku 15.72 m še ne morejo ujeti.

Poljak Heljas je rekorder v krogli z metom 16.05 m, dasiravno so razni specialisti dosegli medtem še daljše mete. Čehoslovak Douša je je porinil celo 16.20 m daleč. V disku dominira Amerikanec Jesaup z metom 51.73 m, medtem ko je Finec Järvinen svoj rekord v kopju od 74.02 m že trikrat prekoračil z naslednjimi meti: 74.28 m, 74.61 m in 76.10 m.

K temu bi bilo prišteti še nov rekord Nemca Sieverta v olim. desetboju z 8.467.62 točkami. Če pogledamo vse te rekorde, vidimo, da je lahka atletika v velikem razmahu navgor in da se moramo vprašati, kjer so prav za prav meje človeških zmognosti.

RAZPIS PLOVALNIH TEKEM NA LJUBLJANICI

SK Ilirija razpisuje za nedeljo 27. t. m. ob 15 v kopališču na Ljubljani tekmo v plavanju in skokih. Pravico nastopa imajo izključno le plavalci in plavalci, ki niso vključeni v plavalnih sekcijah SK Ilirije in ASK Primorja.

Tekmuje se v dveh skupinah: tekmovalke A skupina do 14. leta, B od 14—18 leta, Tekmovalci imajo isti razpored.

Program tekmovalca: Tekmovalke: 50 m prosto A, 50 m prosto B, 100 m prsno A, 100 m prsno B, 50 m hrbtno A, 50 m hrtno B, skoki A, skoki B. — Tekmovalci: 50 m prosto A, 50 m prosto B, 100 m prosto B, 100 m prsno A, 100 m prsno B, 50 m hrtno A, 50 m hrtno B, skoki A, skoki B. Vsaka tekmovalka in tekmovalce mora izvajati po tri različne poljubne skoke.

Prijave sprejemata blagajni kopališča na Ljubljani in Ilirije. Prijave v blagajni Ilirije se zaključijo v soboto ob 17, na Ljubljani pa v nedeljo ob pol 15. Prijavnine ni.

Prvi in drugi dobijo lepa darila, ki jih je poklonil alastnica kopališča na Ljubljani ga. Tina Grošel.

Ako se prijavi kompletno waterpolo moštvo, bo to igralo z juniorji II. Ilirije.

V meddržavni plavalni tekmi Madžarska : Jugoslavija je zmagala Madžarska z 39 točkami napram Jugoslaviji, ki jih je dosegla le 24. Organizacija tega srečanja je bila zelo slaba in sploh so se naši slohi odrezali. Omeniti bi še bilo, da plavalci »Jug« sploh niso sodelovali pri tem dvoboju. O tem kakor tudi o podrobnostih rezultatih poročamo jutri.

Zakaj ne gremo v Split na meddržavno prvenstvo z Madžarske. Uprava sportnega kluba »Jug« iz Dubrovnika nam je poslala daljši dopis pod gornjim naslovom, v katerem navaja vzroke, zakaj ni šla njegova waterpolo ekipa v državno reprezentanco proti Madžarski. Omenjeni dopis bomo radi pomankanja prostora objavili jutri.

Mladinski plavalni tečaj Ilirije se prične danes ob 11 dopoldne v kopališču. Ker je prijavljenih že 53 otrok, se prijave z današnjim dnem zaključijo.

ZDRUŽENJE KLEPARSKIH, VODOVODNIH, PLIN. INSTALACIJSKIH, KOTLARSKIH MOJSTROV V LJUBLJANI naznanja svojim članom žalno vest, da je njega dolgoletni član, odbornik, gospod

Peter Žitnik

kleparski mojster

danes po dolgi in mučni bolezni umrl.

Pogreb dragoga tovariša bo v torek, dne 22. avgusta ob 6 popoldne, iz hiše žalosti Hradskega cesta 39 na pokopališče pri Božjem grobu v Štepanji vasi.

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1933.

UPRAVA ZDRUŽENJA.

Ljudske knjižnice: Iz založništva Jugoslovenske knjižnice v Ljubljani: Lorencić: Povest: 40 Din. — Pierre L'Emite: Kako sem abla odpril očini povest, broš. 30 Din. — Biggers: Ključava papirja, povest, broš. 45 Din. — Verne: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 32 Din. — Verne: 40 Din.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

»Saj bi zarjovel, pa ne bi nič pomagalo,« si je mislil, »ko tako ropotajo in tolčejo, tresejo in terejo, meljejo, loputajo, valjajo, premetavajo najprvo po eni strani, potem pa še po drugi, da ni čudo, da na strehi nad nami tako tulijo in kričijo, kakor bi bili nori. Čudim se, kako se držijo na nji! Zakaj še tu v tem prostoru, pa tu je malo prostora, se komaj obranim, da si ne razbijem glave, ko me kakšenkoli butne z ene strani na drugo! In kako, da teh tičeš tam zgoraj ne vrže s strehe in da ne utonejo! No, to je samo zato, ker, kakor sem dejal, tisti, ki so namenjeni vislicam, ne utonejo...«

Tu so se Roryjeve misli pretrgale, zakaj zopet ga je vrglo na nasprotno stran in zopet mu je postalo slabo. Ladja je pa zaškripala, kakor da se bo zdaj zdaj preklala.

Veter je začel pihati z nasprotne strani in De Welskein je imel dela čez glavo. To jih je tako zadržalo, da so za potovanje mesto štiri in dvajsetih ur, kakor so mislili, rabili skoraj dva dni.

Konec prvega dne je prišel k jetnikoma zamorec, ki da je De Welskein poslal, naj jima prinese jesti. Ko pa sta ga zagledala, sta se obrnila v steno, ker že ob samem pogledu na jed se jima je začelo vzdigovati.

»Si zelo bolan?« je črnci odgovoril Roryja.

»Čisto za nič sem,« je zastokal Rory.

»Jed malo, pa ti bo boljše!«

»Oh, proč, proč, za božjo voljo!«

»To je zelo dobro in dobro zabeljeno je!«

Samo, da je slišal ime zabelo, je Roryju že obrnilo želodec.

Zamorec se mu je smejal kakor se smejejo vsi mornarji tistim, ki niso vajeni morja in dobe zaradi zibanja ladje morskbolezen. Ker je imel z Roryjem svoj delež zabave, mu ni več ponudil jedi, ampak mu prigovarjal, naj pije malo žganja. »Žganje je zelo dobro za tiste, ki imajo morskbolezen,« mu je prigovarjal.

»Oh, pusti me, naj umrjem, kjer sem, ni me treba še dražiti,« ga je prosil ubogi Rory.

»Ne bodi tak norec! Žganje je zelo dobro; najboljšje za morskbolezen. Beži, beži, ti neumnež, odpri usta... tako! Žganje pomaga, ti pravim,« in zlit mu je malo žganja v grlo.

Kaplja žganja, ki jo je Rory požrl, mu je dobro dela. Črnci, ki je bil dobra duša, je dal, preden je šel, obema jetnikoma še nekaj žganja in vode. In težave, ki so ju mučile, so kmalu ponehale.

Cez nekaj ur se je dobri črnci zopet prikazal in jima prinesel jesti. Rory ni mogel jesti, pač pa je pil razredčeno žganje in se pogovarjal z njim. Tisto noč je vendar lahko malo zaspal.

Drugo jutro, ko je Roryjev črni prijatelj zopet prišel in prinesel zajtrk, je jadrnica veliko gladkeje plavala, Rory je že lažje prenesel vprašanje, ali bo kaj jedel.

»Poizkusi malo,« je dejal črnci.

»Skoraj da se bojim,« je odvrnil Rory, ki ga je jed že mikala.

»Nič se ne boj, danes ne boš več bolan kakor si bil še včeraj; tvoja lica niso več tako bela in tvoje oči ne kakor oči mrtve ribe. Poizkusi malo, boš videl, zelo dobro je! Vem, da je dobro, ker sem sam pripravil,« se je smejal zamorec in kazal svoje bele zobe.

»Bog ti povrni! Ali si to pripravil prav zame?« je dejal Rory.

Črnci se je režal: »O, ne, ne, tako rad pa nimam podgan s suhe zemlje! Jaz sem kuhar in kuham za vse tako, da je prav.«

»No, pa sem ti vseeno hvaležen. Ali bi mi pa mogel povedati, kako je mr. De Lacijs?« je vprašal Rory.

»Mr. De Lacy, tisti gospod, ki je prišel s kapitanom?«

»Da.«

»O, on je zdaj dober; spočetka je bil malo bolan, a zdaj je voda gladka — zdaj smo blizu zaliva. Njemu in kapitanu bom kmalu nesel zajtrk. Na, vzemi še malo.«

»Ne, hvala, gospod,« ga je zavrnil Rory. Ali boš ti nesel zajtrk kapitanu in mr. De Lacijs?« je še pristavil.

»Da, jaz jima strežem. Jaz sem kuhar, črnci so vedno kuharji.«

»Vrag daje kuharje...« se je spomnil Rory in ni se mogel zdržati smeha.

»Zakaj se smeješ?«

»Smejati sem se, ker sem se zmisli, kako čudno je, da najdeš prijatelja, kjer se ga najmanj nadejaš, v največji tujini. Daj mi še požirek žganja, prosim.«

»Na, na, to ti bo dobro delo!«

»Oh, to je kaplja, ki res pomaga! Pa kakor sem dejal, ali ni čudno, da najdeš prijatelja v tujini? Ti si dober človek in rečem ti, da sem ti hvaležen. Zato moraš vzeti od mene tole, da boš videl, kako te cenim.«

Tedaj se je pa začulo, kako je nekdo poklical:

»Scipion!«

»Gospod me kliče,« je rekel Scipio in se okrenil.

„ADLER“ pisalni stroji
za potovanje in pisarno
najnovejši modeli
Glavno zastopstvo za Dravsko banovino
Maria Krell, Zagreb, Nikolićeva 12
Iščem zastopnike! Iščem zastopnike!

Prehodna doba deklice

Je med 12 in 17 letom,

to je doba, ko mora vsaka deklica imeti zdravo kri, zdrave in močne živce ter izvrsten apetit.

TO DA:

Energin

za krepitev krvi, živcev in apetita.

»ENERGIN« se dobi v vseh lekarnah, 1 steklenica 1/2 litra Din 35.—. Po pošti pošlje LABORATORIJ »ALGA« - SUSAK 3 velike steklenice Din 110.—, 6 velikih steklenic Din 220.— in 1 gratis, 12 velikih steklenic Din 440.— in 2 gratis.

Odobreno po Min. soc. politike in narod. zdravlja S. Br. 2787 od 23. marca 1932.

Potrži globoke žalosti naznanjamo, da nam je naša nad vse ljubljena hčerka in sestra, gospodična

Marija Bratož
zasebna uradnica

v 19. letu starosti, po kratki, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bo v torek 22. t. m. ob 16 iz mrtvaške veže splošne bolnišnice k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 21. avgusta 1933.

Zalujoča rodbina in sorodstvo.

Obri

Kašo

ješpreni, ajdovo moko
vedno svežo oddaja na debelo
velikozgodna
A. VOLK, LJUBLJANA
Realijska cesta 24

DRVA IN PREMOG

pri **IV. Schumi**
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

V neizmerni žalosti javljam, da je moja iskreno ljubljena in nepozabna žena

Albina Rednakova
roj. Jernejc

v nedeljo, dne 20. avgusta 1933, po dolgi mukopolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, Bogu vdano zatislila oči.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek ob 9 zjutraj iz hiše žalosti.

Teharje, dne 20. avgusta 1933.

Zalujoči mož **ŠTEFAN REDNAK**.

ZAHVALA. Potrži in globoko užaloščeni nad izgubo naše ljubljene

RENATE

ki je tako tragično končala svoje mlado, upov polno življenje, smatramo za svojo dolžnost, da se dostojno zahvalimo vsem krajevnim oblastem in prečastiti duhovščini za vso nam iskazano pomoč. Posebno se zahvalimo gospodu profesorju Uršiču in vsem onim, ki so pri prenosu naše nesrečne Renate tako požrtvovalno sodelovali. Zahvalimo se tudi gg. akademikom pevcem za gniljive žalostinke ob odprtem grobu, iskrena hvala onim mladim gospodom, ki so nosili krsto in ljubeznivi gospodični Nick, ki je vodila deklice pri sprevodu, vsem darovalcem lepega cvetja in sploh vsem, ki so ji izkazali zadnjo čast. Graz, Kočevje, Ljubljana, Vevče, Celje.

Zalujoče rodbine Luhn in Avanzini.

Zahvala

Težko prizadeti po neizbežni usodi, v katero smo se vdali spričo toliko iskrenih dokazov sočutja ob nenadomestljivi izgubi našega dobrega, ljubljene soproga in skrbnega nam očeta

Alojzija Ljubiča

niž. mag. uslužbenca

izrekamo tem potom našo srčno zahvalo in Bog plačaj vsem za skrbno nego v bolezni, za izkazano sočutje, vdano pomoč, darovano cvetje in častno spremstvo pokojnika na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1933.

ZALUJOČA SOPROGA Z OTROCI

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; žentovanski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 5 mm visoka petlinjska vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Gospodična

zmožna ročnega in strojnega vezenja ter šivanja perila, želi dobiti primereno službo. Nastop 1. ali 15. septembra. Plača po dogovoru. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9570. (a)

Gospodična

želi priti kot samostojna gospodinja ali gospodinska pomočnica k manjši družini ali k kakemu gospodu oziroma gospej. Nastop 1. ali 15. septembra. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9569. (a)

Mizarski pomočnik

vajen vseh del te stroke, išče delo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9619. (a)

Boln. strežnica

pridna, katera je popolnoma ozdravela na pljučni jetiki, želi službo k bolni osebi na pljučih. Vešča je tudi kuhanja in šivanja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9612. (a)

Službodobe

Pisarniško moč

samostojno — z znanjem slov., hrv. in nemščine in vseh kontornih del, sprejem v večjo trgovino v mestu na deželi. Ponudbe pod »Hrana in stanovanje v hiši« št. 9460. (b)

Mlinarja

poštenega, veččega dela pri valjkih, sprejemem. Nastop takoj. Josip Košir, valjični mlin, Škofja Loka. (b)

Tkalec - mojster

se išče za izdelovanje tkanine iz naravne svile. Ponudbe na Publicitas, Zagreb, Ilica 9 — pod »35003«. (b)

Hišnik

za vilo se sprejme. Prednost oženjeni. Predstaviti 24. ali 25. avgusta med 18. in 19. uro: Ulica Rimske legije 10 (pri Tehnični srednji šoli). (b)

Pouk

Christol v učni zavod

privatna trgovska šola, Ljubljana, Domobranska cesta, vpisuje dnevno. — Zahtevajte prospekt. (u)

Dijaki

Dva dijaka

sprejme na hrano in stanovanje boljša krščanska gospa. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 9623. (D)

Vnajem

ODDAJO:

Lokal

primeren za lažjo obrt (krojaštvo, že vpeljano), oddam v sredi Ljubljane. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »350« 9425. n

Stanovanja

ODDAJO:

Stanovanje

trisočno, z vsem komfortom, blizu sv. Jožefa — oddam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9426. (č)

Dve lepi sobi

kuhinja, pritlikline, v sredini mesta oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9440. (s)

Dvosobno stanovanje

takoj oddam. Vodovod, elektrika, pritlikline. — Predovičeva 19, Moste. č

Trisočno stanovanje

v novi vili, Vodovodna cesta, oddam za novembra. Vprašati v upravi »Slovenca« pod št. 9556. (s)

Opremljeno sobo

oddam s 1. septembrom solidnemu gospodu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9582. (s)

Poizvedbe

Zgubil se je pes

z rjavimi lisami. Na prednji nogi ima rano. Kdor o njem kaj sporoči, dobi nagrado. Gostilna Seme, Krka pri Stični. (e)

Posestva

Droben oglaš v »Slovenca«
posestvo ti hitro prodaj;
če že ne z gotovim denarjem
pač kupca ti s knjižico da.

Hiša

nova, enonadstropna, trgovska in stanovanjska, ob glavni cesti pri Ljubljani, dva balkona, lepa stanovanja s kopalnicami, vsa podkletena, elektrika, vodovod in zraven lep vrt — je na prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9631. (p)

Lepo posestvo

blizu Maribora, 15 oralov veliko, njive, vinograd, sadonosnik 7 oralov velik z 2000 sadnih dreves, bremena prosto — poceni naprodaj. Vprašati pri: A. Gungl, Maribor, Vetrinjska ulica 14. (p)

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupnje

po najvišjih cenah

CERNE, juvelir, Ljubljana,

Wolfova ulica št. 3.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vaša nova koža

bela, sveža, mehka.

Pokusite
ta recept
specialista.

Odstranite te sojedce in grde kožne izpuščajе!

Najnovejši iznajdbi se je zahvaliti, da more danes vsaka ženska dobiti čisto mehko in belo kožo, pa če bi tudi bila hrpava in brezbarvna. S pomočjo nove kreme Tokalon bele barve (ne masne) se koža skrči in postane blede. Krema Tokalon ne prestopa prodira v kožo, ublažuje razdražene kožne žile in krči razširjene znojnice. Sojedci in gube izginejo in najbolj suha koža postane sveža. Mastna koža izgubi sijaj in maso.

Ako uporabljate to Tokalon kremo bele barve redno vsako jutro, ste lahko zagotavljeni, da dobite prekrasno in svežo polt, kakršne ne morete doseči na noben drug način.

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. — LJUBLJANA

prodajajo

zidno in strešno lepenko

po najnižjih cenah in sprejemajo kot plačilo ev. tudi hranilne knjižice v polni vrednosti.

V neizmerni žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naša zlata mamica in stara mamica, gospa

MARIJA CIMERMAN

posestnica in trgovka v Zagorju

danes, dne 20. avgusta po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, dne 22. avgusta ob 4 popoldne iz hiše žalosti na župno pokopališče v Zagorju. Zagorje, dne 20. avgusta 1933.

Zalujoči rodbini:

Inž. Bogumil Cihelka, Ernest Krulej.

Potrži globoke žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobri soprog, oče, stari oče, tast, svak in brat, gospod

PETER ŽITNIK

kleparski mojster

danes po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika se bo vršil danes, dne 22. t. m. ob 6 popoldne iz hiše žalosti, Hradeškega cesta št. 39, na pokopališče k Božjemu grobu v Štepanji vasi.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1933.

Zalujoči ostali.